વડતાલ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયની
શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવની સંસ્થાનનું સમસ્ત સત્સંગ સમાજનું માસિક

શ્રી વડતાલધામ સત્સંગ

વર્ષ : ૪, અંક : ૧૧, જાન્યુઆરી - ૨૦૧૪ ✤ છુટક નકલ કિંમત રૂ. ૫-૦૦

શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ - વડતાલધામ

ગાદીસ્થાન જેતપુર પધારો

॥ નિ મં ત્ર ણ મ્ ॥

દિવ્યતામય આનંદ વધારો

સર્વાવતારી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન
જેતપુરધામ

જેતપુર

અમૃત મહોત્સવ

ભક્તચિંતામણિ સપ્તાહ પારાયણ

તા. ૧૫ થી ૨૧ ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૪

કથા સમય - સવારે ૮:૩૦ થી ૧૨:૩૦, બપોર પછી : ૩:૩૦ થી ૬:૩૦

શ્રી ઘનશ્યામ જન્મોત્સવ

યજ્ઞોપવિત સંસ્કાર તથા બ્રહ્મ ચોર્યાસી

સમૂહ મહાપૂજા, ત્રિદિનાત્મક યજ્ઞ

મહામંત્ર પ્રાગટ્ય મહોત્સવ, પટ્ટાભિષેક મહોત્સવ

દેવોનો અભિષેક, અન્નકુટ મહોત્સવ

યુવામંચ તથા મહિલામંચ

સંપ્રદાયના ૭૫ બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો તથા
૭૫ ભજનાનંદિ ભક્તોનું ભાવપૂજન તથા અભિવાદન

વક્તા :- પ.પૂ.સદ્. શ્રી નિલકંઠચરણદાસજી સ્વામી

વક્તા :- પ.પૂ.સદ્. શ્રી ઘનશ્યામપ્રકાશદાસજી સ્વામી – કુંડળ

મહોત્સવનું
લાઈવ પ્રસારણ : संस्कृति
સંસ્કૃતિ ચેનલ પર કરવામાં આવશે.

વેબસાઈટ

www.kalakunjmandir.com
www.jetpurgadisthan.com
www.vadtal.com

:: અધ્યક્ષશ્રી ::
પ.પૂ.ધ.ધુ. ૧૦૦૮ આચાર્ય
શ્રી રાકેશપ્રસાદજી મહારાજશ્રી

સ્થળ :- શ્રી સ્વામિનારાયણ વાડી, અમરનગર રોડ, જેતપુર, ફોન નં.(૦૨૮૨૩)૨૨૦૦૭૪/૬૬

श्री स्वामिनारायण मंदिर

વડતાલ ધામ

॥ वृत्तालये स भगवान् जयतिह साक्षात् ॥

Web Site :

www.vadtalmandir.org

E-mail address :

vsm191@yahoo.co.in

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेतराम् ॥

Shree Vadtaldham Satsang

Subscription

(india)

1 year ₹. 50

Lifetime ₹. 500,

For Other Countries

(airmail) ₹. 6750

(lifetime)

Year - 4

Volume - 11

January - 2014

કોડે કોડે એકાદશી કીજીએરે...

કોડેકોડે એકાદશી કીજીએરે,
એવું વ્રત જાવા નવ દીજીએરે. ૧
એ વ્રત કરે તે ધન્ય માનવીરે,
તેતો નહાયો કોટીકવાર જાહ્નવીરે. ૨
જેણે વચન પ્રમાણે વ્રત આદર્યુંરે,
તેણે કારજપોતાનું સર્વે કર્યું રે, ૩
એનો મહિમા મુનિવર ગાય છેરે,
અવિનાશી મળ્યાનો ઉપાય છે રે. ૪
બ્રહ્માનંદ કહે એમા હરિ રહ્યા વશીરે,
કીધી ઉદ્ધવ પ્રમાણે એકાદશી રે.

OWNER: Vadtal Temple Managing Trustee Board, Vadtal, **PUBLISHER / PRINTER & EDITOR:** Chief Executive Kotharishree Shashtri Swami Nilkanthcharandasji Guru Swami Harijivandasji, **PUBLISHED & PRINTING :** Shree LaxmiNarayandev Offset Press, **AT & POST:** Vadtal, Tal. Nadiad, Dist. Kheda, Gujarat Pin: 387375, **Phone :** (0268) 2589728,776

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	લેખ - લેખક	પાન નં.
૧	**ભગવાનની ઈચ્છા** - સ્વામી શ્રી નીલકંઠચરણદાસજી	૫
૨	**''આધ્યાત્મમંથન'' - ૨૪** - સ્વામી શ્રી બ્રહ્મસ્વરૂપદાસજી	૮
૩	**માંગરોળના મેઘજી સુખડિયા** - સ્વામી શ્રી બ્રહ્મપ્રકાશદાસજી	૧૨
૪	**જેઠા માણિયા-ખોપાળા** - શા.સ્વામી શ્રી સંતવલ્લભદાસજી	૧૪
૫	**શિક્ષાપત્રી - A Management Mannual** - ડો. સુરેશ પટેલ	૧૮
૬	**સંસ્થા અને સત્સંગ સમાચાર**	૨૧
૭	**માસિક ભેટ નામાવલી**	૨૩

ભગવાનની ઈચ્છા

લેખક : શ્રી નીલકંઠચરણદાસજી સ્વામી
- મુખ્ય કોઠારી શ્રી વડતાલ સંસ્થાન

હાલતા ચાલતા અને ફરતા લોકો મુખેથી બોલતા હોય છે. ભગવાનની ઈચ્છા. શુંભ આપણે ખરેખર ભગવાનની ઈચ્છાનો સ્વીકાર કર્યો છે ? ભગવાનની ઈચ્છતા પ્રમાણે જીવન જીવએ છીએ ? ભગવાનની ઈચ્છા એટલે શું ? ભગવાનની ઈચ્છાનો સ્વીકાર એટલે શું ? એ પ્રશ્નો આપણને મનમાં થાય ઘણી વખત આપણે આપણી ઈચ્છા પ્રમાણે જીવન જીવન જીવતા હોઈએ છીએ. આપણી ઈચ્છા અને સંકલ્પ પ્રમાણે કામ કરતા હોઈએ છીએ અને તેમાં નિષ્ફળ જાઈએ તો આપણે બોલીએ છીએ કે ભગવાનની ઈચ્છા તો શું નિષ્ફળતા એ ભગવાનની ઈચ્છા છે ? કે આપણા મનને પાછુ વાળવા માટે ભગવાનની ઈચ્છાનો દુરુપયોગ કરીએ છીએ એક દ્રષ્ટાંત યાદ આવે છે.

એક રાજાના બગીચામાં કેટલાક માળઓ કામ કરતા હતા. એક વખત એક ગાય બગીચામાં આવી. એક માળીએ ગાયને બહાર કાઢવા માટે લાકડી મારી ગાયના માથામાં વાગી. ગાય મૃત્યુ પામી. ગૌહત્યા થઈ આ સમાચાર રાજા પાસે પહોંચ્યા રાજાએ માળીને બોલાવ્યો અને પુછ્યું કે તે ગાય મારી છે ? માળી પોતાનો બચાવ કરવા માટે બોલ્યો નામદાર જે કાંઈ થાય છે તે ભગવાનની ઈચ્છાથી થાય છે. ગાય બગીચામાં આવી તે ભગવાનની ઈચ્છા, મેં લાકડી મારી તે પણ ભગવાનની ઈચ્છા અને ગાય મૃત્યુ પામી તે પણ ભગવાનની ઈચ્છા આ બધુ ભગવાનની ઈચ્છાથી જ થાય છે. તેથી કોઈ પણ કાર્ય માટે વ્યક્તિને દોષીત ઠરાવવો તે ઉચિત નથી ! હું તો માત્ર નિમિત્ત છું. કર્તા તો ભગવાન છે તેથી ગાયના મૃત્યુ માટે મને જવાબદાર ઠરાવવાનું કોઈ પણ રીતે ઉચિત નથી. ચતુર રાજા માળીના બચાવની પોકળમાં તુરત સમજી ગયો. પરંતુ તે વખેતે તો શાંત રહ્યો અને તે માળીને મુક્ત કર્યો. એકાદ મહિના પછી રાજા બગીચામાં ફરવા માટે ગયો. ગૌહત્યા કરનાર માળી પણ બગીચામાં કામ કરતો હતો અને તે માળીએ સુંદર પુષ્પો વાવીને ઉગાડ્યા હતા. પુષ્પ જોઈ રાજા ખુશ થયો પુછ્યું આ પુષ્પો કોણે વાવ્યા છે ? ત્યારે તે માળી રાજાની પાસે આવીને ઉત્સાહ પુર્વક રાજાને પ્રમાણ કરીને બોલ્યો નામદાર આ ફુલો મેં ઉગાડ્યા છે. મારા પુરુષાર્થનું આ પરિણામ છે.

રાજાએ તરત જ કહ્યું, ગાયની હત્યા વખતે કર્તા ભગવાન છે (તેની ઈચ્છા પ્રમાણે થયું છે) તેમ કહીને તમે મુક્ત થયા અને હવે ફુલો ઉગાડવાના કર્તા તમે કેમ બની જાઓ છો ? જ્યારે કાંઈક ભુલ થાય ત્યારે કર્તા ભગવાન અને જ્યારે કંઈક યશ મળે ત્યારે કર્તા તમે બની જાઓ છો તે કેમ ચાલે ? આટલું કહી રાજાએ માળીને જેલમાં મોકલી દીધો.

આ કથા માત્ર માળીની જ નથી. આપણા સૌની કથા છે જાણ્યે કે અજાણ્યે આપણે આવી આત્મવંચના ખુબ કરતા હોઈએ છીએ.

એટલે હવે આપણી સમક્ષ સવાલ છે કે ભગવાનની ઈચ્છા એટલે શું ? અને ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ જીવન એટલે શું ?

આ સમગ્ર અસ્તિત્વ ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે ઉત્પન્ન થાય છે. આ સમગ્ર અસ્તિત્વના સર્જન, પાલન અને સંહાર તે ભગવાનના સંકલ્પ પ્રમાણે થાય છે આ ભગવત સંકલ્પને સરળ ભાષામાં ભગવાનની ઈચ્છા કહેવામાં આવે છે. ભગવાનના સંકલ્પથી અનેક બ્રહ્માંડોની ઉત્પતી, સ્થિતી અને લય થાય છે ભગવત્ સંકલ્પ એ અમોઘ શક્તિ છે. ભગવાનની ઈચ્છા શક્તિને અવલંબીને જીવ કાર્ય કરી શકે છે. કર્મ ફળ ભોગવી શકે છે. ભગવાનની ઈચ્છા શક્તિ અવલંબીને ઈશ્વરો અનેક બ્રહ્માંડની ઉત્પતી, સ્થિતિ અને લય કરી શકે છે તેમની ઈચ્છા વિના એક સુકુ પાંદડુ ઉડવાને સમર્થ નથી ભગવાનની ઈચ્છા અમોઘ છે. તે કદી નિષ્ફળ જતી નથી. તેથી ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ જીવવું એટલે પોતાના વ્યક્તિગત સંકલ્પો ઈચ્છાઓ આયોજન, પસંદગી વગેરે છોડીને ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે સમગ્ર જીવનને ગોઠવવું ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ જીવવું એટલે ભગવાનને સમર્પિત થવું.

ભગવાનને સંપૂણે સમર્પિત થયા વિના ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જીવી શકાય નહિં. પોતાની અહંકાર અને પોતાની અપેક્ષાઓનો ત્યાગ કરી ભગવાનની આજ્ઞા અનુસાર જીવન જીવીએ ત્યારે ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જીવ્યા કહેવાય. જેમણે પોતાની જાતને ભગવાનના ચરણોમાં સમર્પિત કરી. તેવા લોકો કહી શકે છે. ભગવાનની ઈચ્છા !

હવે આપણી સમક્ષ એ સવાલ આવે છે કે જો સમગ્ર અસ્તિત્વ ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ ચાલે છે અને જે કાંઈ બને છે તે ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ જ બને છે તો વ્યક્તિ ગમે તે રીતે જીવે તો પણ ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ જ જીવે છે તેમ ન કહી શકાય ? વ્યક્તિ સારૂ-નરસુ, ઉચીત-અનુચીત, સર્પિત-અસમર્પિત જેવું જીવે તે બધુ જ આખરે ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ જીવે છે તેમ કહી શકાય ? જો બધુ ગવાનની ઈચ્છા મુજબ થાય છે તો વ્યક્તિ ગમે તે ભુમિકાએ અને ગમે તે રીતે જીવે તો પણ ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ જીવે છે તેમ ન કહી શકાય ? વ્કતિ પ્રારબ્ધ મુજબ જીવે તો પણ ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જીવે છે તેમ ન કહી શકાય ? કારણ કે પ્રારબ્ધ પણ આખરે ભગવાનની ઈચ્છાને આધીન છે. અને કર્મનો નિયમ પણ ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જ ચાલે છે. આ બધી સમસ્યાને બહુ ધ્યાનથી સમજવી આવશ્યક છે.

ભગવાનની ઈચ્છા બે રીતે કાર્ય કરે છે. સમગ્ર અસ્તિત્વમાં કામ કરી રહેલી ભગવાનની ઈચ્છાના બે સ્વરૂપો છે.

પહેલી પ્રકૃતિના માધ્યમ દ્વારા કામ કરી રહેલી ભગવાનની ઈચ્છા પ્રકૃતિના નિયમ મુજબ કામ કરે છે. પ્રકૃતિના રંગે રંગાયેલ છે. પ્રકૃતિ દ્વારા કામ કરતી ભગવાનની ઈચ્છાનું સાક્ષાત સ્વરૂપ નથી પણ આડકતરૂ સ્વરૂપ છે. દ્રષ્ટાંત પ્રારબ્ધ મુજબ કોઈ વ્યક્તિ અંધ છે. તેનો અંધાપો તેના ગત જન્મના કોઈ કર્મનું ફળ છે તેથી અંધાપાનું કારણ વ્યક્તિનું કર્મ છે એટલે કે પ્રારબ્ધ કર્મ મુજબતે અંધ છે. પરંતુ પ્રારબ્ધ કર્મની રચના કોણે કરી ? પ્રારબ્ધ કર્મની વ્યવસ્થા કોના આધારે ચાલે છે ? ભગવાનની ઈચ્છા જ તેની પાછળ કાર્ય કરી રહી છે. તેથી અંધાપાનું કારણ ભગવાનની ઈચ્છા છે તેમ કહી શકાય નહીં. અહીં ભગવાનની ઈચ્છા પ્રારબ્ધના નિયમ દ્વારા એટલે કે પ્રકૃતિના માધ્યમ દ્વારા કામ કરે છે.

પરંતુ ભગવાનની ઈચ્છા પ્રકૃતિના માધ્યમ વિના પણ કામ કરી શકે ? હા કરી શકે છે. દ્રષ્ટાંત કોઈ

વ્યક્તિને કર્મના નિયમ પ્રમાણે પ્રારબ્ધ અનુસાર અંધાપો મળે તેમ છે પરંતુ ભગવાનની ઈચ્છા દ્વારા તે અંધાપો ટળી જાય તો તે વખતે ભગવાની ઈચ્છા પ્રકૃતિ દ્વારા નહીં પરંતુ સીધા સ્વરૂપે કામ કરે છે તેમ કહેવાય. કારણ કે અહીં ભગવાન ઈચ્છા પ્રકૃતિના કોઈ નિયમ મુજબ કે નિયમના માધ્યમ દ્વારા કામ કરતી નથી પરંતુ તે બધાને અવગણીને સીધી જ કામ કરે છે. આ વાત એક દ્રષ્ટાંત દ્વારા સમજવા પ્રયત્ન કરીએ.

વરસાદ દરમિયાન વાદળામાંથી પાણી વરસે છે તેને આપણે વરસાદનું પાણી કહીએ છીએ.

બીજુ તળાવ કે કુવામાંથી પાણી ઘરની ટાંકીમાં આવે તે દ્વારા નળમાં આવે તેને આપણે નળનું પાણી કહીએ છીએ.

બંને પાણી અંતે કતો વરસાદનું પાણી જ છે તો પણ બંને પાણીમાં તફાવત છે. ગુણવત્તામાં પણ ફેર છે એક પાલર પાણી ગણાય છે. બીજામાં અનેક વિજાતીય તત્વો ભળી જાય છે.

તે જ રીતે પરમાત્માની ઈચ્છા પણ આપણા જીવનમાં બે સ્વરૂપે (બે રીતે) કામ કરી છે. (૧) પ્રકૃતિના માધ્યમ દ્વારા કામ કરતી ભગવાનની ઈચ્છા અને (૨) બીજી સીધી જ ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે તેમા પહેલી પ્રકૃતિના માધ્યમ દ્વારા કામ કરે છે. તેથી વ્યક્તિ રાગદ્વેષથી દોરાયને વર્તે છે. તેને ભગવાનની ઈચ્છા કહી શકાય નહીં. રાગદ્વેષથી દોરાવાયને વર્તવું અને ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ વર્તીએ છીએ એમ કહેવું તે આત્મવંચના છે તદ્દન જુઠ્ઠુ છે.

મહાભારતની લડાઈમાં અર્જુન લડે છે અને દુર્યોધન પણ લડે છે. અર્જુન ભગવાનની ઈચ્છાથી લડે છે અને દુર્યોધન લડે તે ભગવાનની ઈચ્છાથી લડે તેમ કહી શકાય નહીં. તે તો રાગદ્વેષનો દોરવાયો થકો યુદ્ધ કરે છે. પોતાના અહંકારને વશ થઈને યુદ્ધ કરે છે. પોતાના અહંકારને વશ થઈને યુદ્ધ કરે છે તેથી તે ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે લડ્યો કહેવાય નહીં. જ્યારે અર્જુન અહંકારને વશ થઈને નહીં, રાગદ્વેષથી દોરવાઈને પણ નહીં, અરે અર્જુનને તો યુદ્ધ કરવું જ નહોતું પણ ભગવાનની ઈચ્છા જાણીને લડ્યો.

ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જીવએ છીએ તેમ કહેવું અને ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જીવવું એ બંને વચ્ચે આકાશ પાતાળનું અંતર છે. દાદા ખાચર ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જીવ્યા જ્યારે જીવાખાચર રાગદ્વેષના દોરાયા થકા પ્રકૃતિના નિયમ અનુસાર જીવ્યા માટે હાલતા ચાલતા આપણે બોલતા હોઈએ છે કે ભગવાનની ઈચ્છા એ કેટલું પોકળ છે. તે હવે સમજી શકીએ છીએ અને ભગવાનની ઈચ્છા મુજબ યથાર્થ જીવવું એ તો પરમ કૃતાર્થતા છે એ જીવન ધન્ય છે.

ભગવાનને સંપૂર્ણે સમર્પિત થયા વિના ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જીવી શકાય નહિં. પોતાના અહંકાર અને પોતાની અપેક્ષાઓનો ત્યાગ કરી ભગવાનની આજ્ઞા અનુસાર જીવન જીવીએ ત્યારે ભગવાનની ઈચ્છા પ્રમાણે જીવ્યા કહેવાય. જેમણે પોતાની જાતને ભગવાનના ચરણોમાં સમર્પિત કરી. તેવા લોકો કહી શકે છે. ભગવાનની ઈચ્છા !

આધ્યાત્મ મંથન - ૨૪

લેખક : સ્વામી શ્રી બ્રહ્મસ્વરૂપદાસજી - કંડારી ગુરુકુલ
ગુરુવર્ય શાસ્ત્રીજી સ્વામી - પૂ. ચેરમેનશ્રી વડતાલ

"ત્રણ પ્રકારના માણસો"

કરોડો રૂપિયા આપીએ તો બધાનું વળતર મળી શકે, પરંતુ જીવનનું વળતર ક્યાંથી આપી શકાય ? એવી અમુલ્ય આ જીંદગી છે, તેને વિષયમાં અને ધન કમાવવામાં વાપરી નાખવી એ બુદ્ધિમાની કહેવાય કે મૂર્ખામી ? તે ડાહ્યા લોકોએ વિચારવું જોઈએ.

ડો. ચંદ્રકાંત મહેતાએ કહ્યું છે કે, સંસારમાં ત્રણ પ્રકારના માણસો જોવા મળે છે. એક ભોગવાદી બીજા મધ્યમવાદી અને ત્રીજા ત્યાગવાદી. ભોગવાદી લોકો મોટે ભાગે દેહકેન્દ્રી હોય છે. એમને પોતાના સુખના ભોગોમાં વધુ રસ હોય છે, એટલે તેઓ પ્રત્યેક બાબતમાં પોતાની જાતને કેન્દ્રમાં રાખે છે અને અન્યને સુખી બનાવવાના વિચારોને બીજા ક્રમે રાખે છે. વિલાસ-વૈભવ તેઓના જીવનમાં મુખ્ય હોય છે. પોતાના સુખ માટે તેઓ બીજાઓને દુ:ખ દેવામાં સંકોચ કરતા નથી.

બીજા મધ્યમ માર્ગી લોકો બીજાઓનું સારું ઈચ્છે છે અને સારું કરે પણ છે, પરંતુ પોતાની જાતને સાચવીને કરે છે. પોતાને તકલીફ થાય કે તુરંત પરોપકારને પડતો મૂકે છે, પોતાની સલામતી એનો મુખ્ય ધ્યેય હોય છે. બીજાની પીડા પોતે લેવાનું તેઓ સાહસ નથી કરતા હોતા. ત્રીજા ત્યાગવાદીઓનું લક્ષ્ય બીજાઓને સુખો આપવાનું હોય છે, અન્યોને સુખી કરવા કે બચાવવા પોતાની જીંદગીનું બલિદાન કરતાં પણ તેઓ અચકાતા નથી. તેઓને ભોગમાં નહિ, પણ ત્યાગમાં આનંદ આવતો હોય છે. મહાપ્રભુ શ્રીજીને પ્રાર્થના કરીએ કે, આપણને ત્રીજા નંબરના ત્યાગવાદી જેવા બનાવે.

"જીવનમાં પરિવર્તન અનિવાર્ય છે"

ડો. ચંદ્રકાંત મહેતા લખે છે કે, " માણસ ગતિશીલ પ્રાણી છે. જીવન પણ ગતિશીલ છે, એટલે પરિવર્તન એ મનુષ્ય જીવનનું એક આગવું લક્ષણ છે. માણસના જીવનને નવીન અને ધબકતું રાખવા માટે આવું પરિવર્તન જરૂરી છે. એટલે જ મૃત્યુને પણ જીવનનું પરિવર્તન ગણીને મંગલમય ગણવામાં આવ્યું છે."

કવિ કાલિદાસે માણસનાં સુખદુ:ખ અને ભાગ્યચક્રના ફેરફારોના સંદર્ભમાં એક વાક્ય લખ્યું છે કે, " ચક્રના આરાની જેમ માણસની દશા પણ ઉપર-નીચે જાય છે." પરિવર્તન એ માનવજીવનનો સનાતન ક્રમ છે. ગાંધીજી કહેતા કે, "ઘટનાઓ આવે છે ને જાય છે. દિવસો ઊગે છે ને આથમે છે. જેટલું બને તેટલું યાદ રાખીએ તો મનમાં મોટો ઢગલો થાય, માટે ભૂલવા જેવું ભૂલી જવું અને ફેરફારને અનુકૂળ થવું." જે જીવન આજે જીવીએ છીએ એવું ભવિષ્યમાં નહિ હોય. યા તો વધશે કાં તો ઘટશે. જીવનનું પરિવર્તન કર્માનુસાર ફરી પણ શકે છે અને આપણે ફેરવી પણ શકીએ તેમ છીએ.

જાણીતા લેખક કાર્લાઈવ પાસે એક એનો પ્રશંસક મળવા આવ્યો. તે સમયે કાર્લાઈવ જૂના કાગળીયાં બાળી રહ્યા હતા. પેલો કહેઃ 'કાગળ બાળવામાં હું મદદ કરૂં? લેખક કહે, "ના, કારણ કે, ક્યાં બાળવાં ને ક્યા ન બાળવા એ પણ જોવાનું ને ? હું મારા ભૂતકાળને બાળી રહ્યો છું, પણ એમાં જે ઉગારવા જેવું છે એ જુદું તારવું છું."

હે વ્હાલા વાચકો ! એ જ રીતે આપણે પણ આપણા ભૂતકાળના જીવનમાંથી શું ભૂલી જવાનું છે અને શું યાદ રાખવાનું છે, કઈ ક્રિયા છોડી દેવાની છે અને કઈ ક્રિયા શરૂ રાખવાની છે. કેટલું પરિવર્તન કરવાનું છે અને કેટલું નથી કરવાનું. આ બધું યાદ કરી બાદબાકી અને સરવાળો કરી જીવન તપાસવાનું છે.

જીવન બદલવાનું છે એ શા માટે બદલવાનું છે ? અને જીવન ગમી ગયું છે એ શા માટે ગમી ગયું છે ? તે ખાસ જોવું જોઈએ. એને શાસ્ત્રોની આજ્ઞા સાથે સરખાવવું જોઈએ. ઘણીવાર કર્મ પ્રમાણે પણ પોતાની મેળે જીવન પરિવર્તન થવા લાગે છે. નાનપણમાં ગરીબ પરિવારનો છોકરો અબ્રાહ્મ લિંકન મોટો થઈને અમેરિકાનો પ્રેસિડેન્ટ બની ગયો ! આ પ્રારબ્ધનું પરિવર્તન છે. ૬૫ રૂપિયાનો એક સમયનો પગારદાર ચોરવાડ ગામનો છોકરો ધીરીયો મોટો થઈને ભારતનો સૌથી વધુ ધનવાન અને દુનિયાનો શ્રેષ્ઠ ઉદ્યોગપતિ 'રિલાયન્સ કંપનીના માલિક ધીરુભાઈ અંબાણી બની ગયા ! એ પણ પ્રારબ્ધનું પરિવર્તન જ છે ને ?

આધ્યાત્મિક માર્ગની વાત કરૂં તો સૌરાષ્ટ્રના એક નાના એવા તરવડા ગામનો અરજણ નામનો બાળક મોટો થઈને ધર્મજીવન સ્વામી નામ ધારણ કરી રાજકોટ, અમદાવાદ અને જૂનાગઢ વગેરે ગુરૂકુળોનું સર્જન કરી ૧૫૦ ત્યાગી સંતોનું અને હજારો હરિભક્તોનું ગુરૂપદ શોભાવી સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું નામ દેશ-વિદેશમાં ગુંજતું કરશે એવી તરવડાના લોકોએ કલ્પના પણ નહિ કરી હોય.

મારો કહેવાનો આશય એ છે કે જીવન દરેકનું પરિવર્તનશીલ હોય છે, આવા તો અનેક પ્રસંગો સંતો અને ગૃહસ્થોના છે. પ્રકૃતિનાં સાવ જડ ગણાતાં તત્ત્વો પણ પરિવર્તનના મહાનિયમને વશ વર્તીને ચાલે છે. પ્રકૃતિના નિયમો અફર છે. સ્થિર પાણીમાં લીલ બાઝે છે, એમ પ્રમાદી વ્યક્તિ પોતાના જીવનને પરિવર્તનથી રોકે તો જરૂર દુઃખ થાય. દરેક વ્યક્તિએ પરિવર્તનચક્ર સાથે ફરવું જોઈએ; નહિતર પ્રકૃતિ તેના બળ વડે કરીને પરાણે જીવનનું પરિવર્તન કરાવશે.

પ્રત્યેક દિવસ શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક વિકાસ માટેનો હોય જ છે, પરંતુ આળસને વશ થઈ વ્યક્તિ તેને વેડફી નાખે છે. જીવનનું સાચું પરિવર્તન તો તેને જ કહેવાય છે કે વ્યક્તિનો એક પણ દિવસ વાંઝિયો ન જવો જોઈએ કે જે દિવસે શ્રીહરિજીની ભક્તિ ન થઈ હોય. સત્કાર્ય ન થયું હોય. બાકી તો દિવસ ઉગે છે અને આથમે છે એમ કરતાં કરતાં જીવન પૂર્ણ પણ થઈ જશે.

સ્વામી રામતીર્થને જાપાની યુવકે પૂછ્યું : " સ્વામીજી ! મારે મારા જીવનનું વાતાવરણ બદલવું છે તો હું શું કરૂં ?" ત્યારે રામતીર્થે જવાબ આપ્યોઃ 'પહેલાં તમે વિચારને બદલો, વાતાવરણમાં પરિવર્તન લાવતાં પહેલાં મનમાં પરિવર્તન જરૂરી છે. મનમાં પરિવર્તન આવતાં તે ક્રિયામાં આવશે."

વિવેકાનંદ કહેતા કે, " પરમાત્માએ આપણને અહીં જીવન જીવવા માટે અવતાર આપ્યો છે એ ભૂલાઈ ગયું છે. સત્ય સુખો માટે આપણા પ્રયત્નો જ નથી. મને તો એમ લાગે છે કે પૈસા માટેના પ્રયત્નોને મોક્ષ માટેના પ્રયત્નોમાં વાળી શકાય તો જગતમાં

દુ:ખનું નામનિશાન ન રહે.'' પણ આ જલદ સલાહ આપણા મનમાં નહિ ઉતરે.

જે સુરજ કદી આથમે જ નહિ એ ઉગાડવા માટે આપણે કોઈ પ્રયત્ન નથી કરતા. જે શાશ્વત છે એની શોધમાં કોઈ રસ નથી અને જે દીવડો બૂઝાઈ જવાનો છે એમાં તેલ પૂર્યા જ કરીએ છીએ, પણ વાટની લંબાઈની ખબર નથી. કાયાના કોડિયાની કચાશની ખબર નથી. તો આ આખા પ્રસંગનું રહસ્ય એ સમજવાનું છે કે, કાળ આપણા જીવનને પરિવર્તન કરતું સમાપ્ત કરી દે એ કરતાં આપણે જ આપણા જીવનને ભક્તિ, સત્સંગ અને પરોપકારમાં જોડી પરિવર્તન કરી દઈએ જેથી અંતિમ લક્ષ્ય પ્રભુધામમાં પ્રભુની સેવામાં અખંડ રહી શકાય.

"જીવન પર્વતારોહક જેવું છે"

ભૌતિકમાર્ગમાં જોઈએ કે આધ્યાત્મિક માર્ગમાં, દરેકના જીવનની સ્થિતિ પર્વતારોહક જેવી છે. દુનિયાનો સૌથી ઉંચો પર્વત એવરેસ્ટ જે નેપાળમાં આવેલ છે તેની ૮૮૪૮ મીટરની (૨૯,૧૪૧ ફૂટ) ઊંચાઈએ જવું હોય કે ભારતમાં આવેલ ગોડવીન ઓસ્ટિનની ૮૬૧૧ મીટરની ઊંચાઈએ જવું હોય કે પછી તેથી નાના કાંચન જંઘાની ૮૬૦૦ મીટરની ઊંચાઈએ પહોંચવું હોય કે નેપાળમાં આવેલ મકાલું (૮૪૭૫ મીટર ઉં), ધવલગિરિ (૮૧૭૨ મી. ઊંચાઈ), અન્નપૂર્ણા (૮૦૭૮ મીટર ઊં.) અને ભારતમાં આવેલ નંગા પર્વત (૮૧૨૬ મીટર ઊં), નંદાદેવી (૭૮૧૬ મીટર ઊં.), વગેરે વિશ્વના સૌથી ઊંચા આવેલ પર્વતો ઉપર કોઈ ચઢતું હોય અથવા તો ગુજરાતમાં આવેલ ગિરનાર (૧૧૧૭ મીટર ઊંચાઈ), સાપુતારા (૯૭૬ મીટર ઊંચાઈ), પાવાગઢ (૮૨૯ મીટર), બરડો (૬૩૭ મીટર ઊં.) કે પછી શેત્રુંજય (૪૯૮ મી. ઊંચાઈ) વગેરે પર્વતો ઉપર પર્વતારોહકને જવું હોય અથવા તો જતા હોય ત્યારે ઉપરની દિશામાં પણ નીચેનું બળ એને તળેટી તરફ ખેંચે છે, એટલે એને બેવડી મહેનત કરવી પડે છે.

ઈ.સ. ૨૦૦૧માં હું નાસિક ગયો ત્યારે મેં જોયું હતું કે સાપુતારા પર્વતમાં વાહનોને ઉપર ચડવું પડે છે ત્યારે વાહનોની ગતિ એકદમ ધીરી થઈ જાય છે કારણ કે, નીચેનું બળ તેને તળેટી તરફ ખેંચતું હોય છે અને વાહનને ઉપર જવું હોય છે, તેથી એંજીનને ડબલ બળ કરવુ પડે છે તેના કારણે ગતિ ધીમી પડી જતી હોય છે.

આ દૃષ્ટાંતનો સિદ્ધાંત એ છે કે બાહ્યજીવનમાં અને આંતરજીવનમાં પણ એમ જ બને છે. દરેક માણસમાં રહેલા સદ્ અને અસદ્ અંશો તેને બે ઉલટી દિશામાં સતત ખેંચી રહ્યા છે. તેમાં જેનો આત્મા સાત્ત્વિક હોય અને મનોબળ મજબૂત હોય તેની જીવનરૂપી ગાડી ઊભી ન રહી જાય, પણ ધીરે ધીરે આગળ વધતી જાય; પરંતુ જેનો જીવાત્મા બળિયો ન હોય અને મનોબળ હલકું હોય એવી વ્યક્તિની જીવનગાડી કાં તો ઊભી રહી જાય અથવા તો ઊંડી તળેટીમાં ગબડી પડે છે. અર્થાત્ એવા લોકો આધ્યાત્મિક માર્ગથી અને મોક્ષમાર્ગથી પડી જાય અને જન્મ મૃત્યુના ચક્કરમાં ફરી અટવાઈ જાય છે.

પર્વત પર ચઢતા માણસને કાંટા-કાંકરા વિનાનો ચોખ્ખો રસ્તો હોય તો તકલીફ ઓછી પડે છે, પણ માઉન્ટ એવરેસ્ટ જેવા બરફના પહાડ પર ચઢવું હોય તો પૂરેપૂરું જાતનું જોખમ ખેડવું પડે છે. કારણ કે ત્યાં કોઈ સીધો રસ્તો કે પગથિયાંવાળો રસ્તો હોતો નથી. ત્યાંતો બરફમાં અમુક જગ્યાએ ખીલા ખોડીને ઉપર ચઢવું પડતું હોય છે. ઓવરકોટ અને ગરમ કપડાં પહેરવાં પડે છે. ઓક્સિજનની બોટલો રાખવી પડે છે. આટલી સગવડતા હોવા છતાં પણ જેટલા ઉપર ચડે છે, તેટલા બધા જ પહોંચી શકતા નથી. ઘણા પાછા

આવે છે, તો ઘણા ત્યાં જ મૃત્યુ પામે છે. છતાં પણ મરજીવા બનીને ઘણા ચઢ્યા છે, હાલમાં પણ ચઢે છે અને ભવિષ્યમાં પણ ચઢશે.

પ્રથમ ૧૯૨૧ થી ૧૯૫૨ સુધીના ત્રણ દાયકા એવરેસ્ટ આરોહણની પરંપરા ચાલી. દસ વ્યક્તિઓએ શિખર સર કરવાનું સાહસ કર્યું, પણ ન પહોંચી શક્યા. એ જ પ્રમાણે મુક્તિના માર્ગે પણ અનેકાનેક માણસો પ્રયત્ન કરતાં હોય છે પણ દરેકને સફળતા નથી મળતી. ઈ.સ. ૧૯૨૪ માં બ્રિટનના જ્યોર્જ લી મેલોરી અને સેન્ડી ઈરવીન પોતાની ટીમ સાથે એવરેસ્ટ શિખરે પહોંચવા ગયા પરંતુ અધવચ્ચે જ મૃત્યુ પામ્યા, ન ઠેઠ ઉપર ચઢી શક્યા કે ન નીચે ઉતરી શક્યા.

આ જ પ્રમાણે મુક્તિમાર્ગમાં પણ ઘણા મુમુક્ષુઓ સંતો-ભક્તો સાધના કરતાં કરતાં મૃત્યુ પામે છે, પણ પ્રભુધામ કે પ્રભુદર્શન નથી પામી શકતા. પરંતુ તેઓ કુસંગરૂપી ઊંડી તળેટીમાં પણ ધકેલાઈ જતા નથી, જ્યાં હોય છે ત્યાં જ રહે છે. બીજા જન્મમાં તેમણે કરેલ અગાઉની સાધના ઊગી નીકળે છે. અર્થાત્ મોક્ષમાર્ગે ફરી પાછા ચઢી જાય છે. ઈ.સ. ૧૯૫૩ માં ૧૧મા આરોહણમાં નેપાળના વીર શેરપા તેનસિંગ અને ન્યુઝીલેન્ડવાસી એડમંડ હિલેરી ઠેઠ એવરેસ્ટના ગિરિશિખરે પહોંચી ગયા અને ઈતિહાસ સર્જાયો ! ૨૯,૧૪૧ ફૂટ (૮,૮૪૮ મીટર) ઊંચાઈએ પહોંચતા તેઓને બે મહિના અને ૧૯ દિવસ લાગ્યા હતા.

મોક્ષમાર્ગમાં પણ ગીતાજીમાં કહ્યા પ્રમાણે ઠેઠ ધામ સુધી તો કોઈક જ પહોંચી શકે છે, બાકી કોઈ વચ્ચે સિદ્ધિઓના લોકમાં રહી જાય છે. કોઈક ને શુદ્ધ કરવા પ્રભુ બદ્રિકાશ્રમમાં કે શ્વેતદ્વિપમાં મોકલે છે. વધુ સવાસનિકને સ્વર્ગમાં રાખે છે અથવા પૃથ્વીમાં પવિત્ર અને ધનવાનને ત્યાં જન્મ આપે છે, પણ ધામમાં રહી શકે એવો સંપૂર્ણ નિર્વાસનિક કોઈક જ નીકળે છે.

સદ્‌ગુરૂ ગોપાળાનંદ સ્વામી પોતાની વાતોમાં બોલ્યા છે કે, ‘‘ભગવાન અંતકાળે તેડવા જરૂર આવે છે, પરંતુ એકવાર અક્ષરધામનાં દર્શન કરાવીને તે મુમુક્ષુ આત્માની વાસના પ્રમાણે, તેની ઈચ્છાઓની પૂર્તિ માટે એને અનુકૂળ જન્મ આપે છે. પછી ત્યાં રહ્યો થકો ધામનાં સુખને સંભાર્યા કરે છે અને ત્યાં જવાના પ્રયત્નો કર્યા કરે છે. અંતે નિર્વાસનિક થતાં પ્રભુ ધામમાં લઈ જાય છે.’’

એક વાત યાદ રાખવી કે, જે જે વ્યક્તિઓ એવરેસ્ટ પર ચઢી ગયા છે તેઓ કાંઈ એક જ આરોહણ વખતે ઠેઠ સુધી ચઢી ગયા નથી. પણ ઘણીવારના પ્રયત્નોથી ચઢી શક્યા છે. પ્રથમ ૧૯૫૩ માં તેનસિંગ ને હિલેરી ચઢી ગયા. પછી ૧૯૬૩ માં અમેરિકન ટીમ બેરી બિશપ વગેરે ચઢી ગયા. ૧૯૭૫માં જાપાનની મહિલા જંકો તાબેઈ ચઢી ગઈ. ૧૯૭૮ માં રેઈન હોલ્ડ મેસ્નર અને પીટર હેબલર ઓક્સીજનના ઉપયોગ વિના ચઢી ગયા. ૧૯૮૦ માં મેસનર ફરી ચઢી ગયો. ૧૯૯૫ માં એલીસન હાર ચઢી ગઈ હતી. ૧૯૯૬માં બ્રિટિશ એક્ટર બ્રાયન બ્લેસેડ ચઢી ગયો. ૨૦૦૦ ની સાલમાં એક જ સીઝનમાં ૧૪૫ લોકો ઠેઠ પહોંચી ગયા ! ૨૦૦૨ માં નેશનલ જ્યોગ્રાફિક્સ તેમજ આપા શેરપા ચઢ્યા હતા. આપા શેરપાનો ૧૩ વાર ઠેઠ ચઢવાનો રેકોર્ડ છે ! ૨૦૦૩ માં જાપાનના યુચીરો મૈયુરા ઠેઠ ચઢી ગયા હતા. આ સિવાય ભારતની મહિલા સંતોષ યાદવ બે વાર ઠેઠ ચઢી ગઈ હતી અને આર્મીના મેજર આહલુવાલિયા વગેરે એવરેસ્ટ પર પહોંચી ગયા હતા.

આ બધા કાંઈ પહેલીવારમાં જ ઠેઠ પહોંચી ગયા

(અનુસંધાન પાન નં. ૧૩ પર)

માંગરોળના મેઘજી સુખડિયા

લેખક : સાધુ બ્રહ્મપ્રકાશદાસજી સ્વામી - કુંડળધામ
ગુરુવર્ય પ.પૂ.સદ્ શ્રી જ્ઞાનજીવનદાસજી સ્વામી-કુંડળધામ

.ગતાંકથી....

હે હરિ ! હે સહજાનંદસ્વામી ! આપશ્રી સર્વનું કારણ, સર્વ અવતારના અવતારી અને સર્વના સ્વામી છો. છતાંય આપનો મહિમ્ જાણ્યા વિના મેં મહા અપરાધ કર્યો. છે. મને ક્ષમા કરો. આજથી હું તમારા દાસનો દાસ બની આપ જેમ કહેશો તેમ કરીશ. હે નાથ ! જેમ સૂર્યના પ્રકાશમાં દીવાનો પ્રકાશ લીન થાય તેમ ભગવાન શ્રિકૃષ્ણ રામાનંદ સ્વામી સહિત તમારી મૂર્તિમાં લીન થયા તેમ મેં નજરે જોયું. માટે આજથી હું તમને શ્રીકૃષ્ણથી પર તેના પણ અવતારી સર્વેશ્વર જાણું છું. માટે મારો અપરાધ ક્ષમા કરો. અને મને તમારો જાણી મારા હિતની કાંઈક આજ્ઞા કરો. મેઘજી સુખડિયાના આવા વચન સાંભળી, કરૂણા કરી શ્રીહરિએ જે વાત કરી તે રઘુવીરજી મહારાજ રચિત શ્રીહરિલીલામૃત કલ્પતરુના તૃતીય સ્કંધના અ.પ.માં કહેલ છે. તે આચાર્યશ્રીના શબ્દોમાં જોઈએ.

શ્રીહરિનો મહિમા...

સ્વામિનારાયણ ભગવાન કહે છે ‘હે મેઘજી ! જે મારા એકાંતિક ભક્ત છે તે ક્યારેય માન રાખતા નથી. જેમ ફળવાળા વૃક્ષો ફળ આવવાથી નમ્ર થાય છે તેમ મારા મહિમાને જાણનાર મારા ભક્ત મારી ઉપાસનાથી શ્રેષ્ઠ ગુણ પામે, પછી સમગ્ર ભક્તોને માન આપે છે. સર્વને પોતાનાથી મોટા માને છે અને પોતાને દાસ માને છે, એ જ મારો સાચો ભક્ત છે. જે ભક્ત મારી ઉપાસનાથી ધર્મ, જ્ઞાન કે વૈરાગ્યાદિક ગુણો પામી તેમનું માન રાખે છે અને બીજા ભક્તોને ન્યૂન ગણે છે, તેની ઉપર અરુચિ રાખે છે, તેની ઉપર મારી કે મારા સંતોની પ્રીતિ રહેતી નથી. માટે મોક્ષમાર્ગમાં મહા વિઘ્ન કરનાર અને દૈવીને પણ આસુરી બનાવનાર એવું માન મારા ભક્તોએ ક્યારેય ન રાખવું.

હે મેઘજી ! તમે તો મારા અવતાર શ્રી કૃષ્ણની ઉપાસનાના બળથી અલ્પ ઐશ્વર્ય પામ્યા છતાં ઉદ્ધત બની ગયા હતા, પરંતુ સાંભળો કોટિ સૂર્ય કરતા કરોડ ગણી કાંતિવાળા વૈકુંઠ ધામના મુક્તો છે. વૈકુંઠના મુક્તોથી કરોડોગણી કાંતિવાળા ગોલોકના મુક્તો છે. તેનાથી કરોડગણી કાંતિવાળા મહા અલૌકિક દિવ્ય ચૈતન્યમૂર્તિ મારા અક્ષરધામના મુક્તો છે. અને એવા અસંખ્ય અક્ષરમુક્તોનું સમગ્ર તેજ અક્ષરધામની સોપારી જેટલા ભાગમાં લીન થાય છે. એવાં અનંત અપાર અક્ષરધામનું સમગ્ર તેજ મારા એક રોમના અગ્ર ભાગમાં લીન કરી દઉં એવો હું અક્ષરાતીત સર્વ અવતારનો અવતારી સમર્થ મૂર્તિ પૂરણ પુરુષોત્તમ નારાયણ છું.’

‘હે મેઘજી ! મારી સમાન કોઈ નથી, તો મારાથી અધિક તો હોય જ ક્યાંથી. અક્ષરાદિક બ્રહ્મકોટિના મુક્તો તમામ અવતારો કે ઈશ્વરો મારાથી

બહુ થોડું ઐશ્વર્ય પામ્યા છે. છતાં લોકો તેને ભગવાન માનીને સેવે છે, ભજે છે, પરંતુ તે સર્વે મારે આધીન છે. સર્વે મારું આપેલું ઐશ્વર્ય ભોગવે છે. હું તો અનંત કોટિ બ્રહ્માંડમાં રહેલા જીવો, દેવો કે ઈશ્વરો તમામના નાડી-પ્રાણને સંકલ્પમાત્રથી રોકવા સમર્થ છું. તેથી જ તમારા અભિમાનને ટાળવા માટે સંકલ્પમાત્રથી ઊંચે તથા નીચે જતી તમારી ગતિને મેં રોકી હતી. હે સૌમ્ય ! હવે તમો આ લોકમાં મારા સર્વોપરી સ્વરૂપનું જ્ઞાન સમજો અને બીજાને સમજાવો. તો તમે અનંત બ્રહ્માંડમાં ગતિ કરી શકો એવી સામર્થી પામશો. એવા સમર્થ થવા છતાં આ અમારા સર્વે મુક્તો કરોડો બ્રહ્માંડમાં ગતિ કરે છે છતાં માન અપમાનને સહન કરી સરળ અને નમ્રપણે વર્તે છે, તેમ તમે વર્તજો, તો હું પ્રસન્ન થઈશ.'

અમૃતથી પણ મીઠા એવા શ્રીહરિના દિવ્યવચનો સાંભળી મેઘજી સહિત સર્વે સભાજનો પ્રસન્ન થયા અને શ્રીહરિને સર્વોત્તમ, સર્વ અવતારના અવતારી, અનાદિ પુરૂષોત્તમનારાયણ જાણી ઉપાસનાની દૃઢતા કરતા હતા.

સુજ્ઞજનો, મેઘજી વણિકની આ વાત સાંભળી આપણે પણ ક્યારેય આપણા સાધનના કે ધર્મ નિયમના બળથી ભગવાનના ભક્તને ન્યૂન ન માની લેવા. પોતાની મેળે હું આમ કરું તો સારું થાય અને આમ કરું તો ભૂંડો લાગું એવું અહમ્‌ને કારણે ગોઠવી ન લેવું. પોતાના મનમાન્યા ડોડને મૂકી શ્રીહરિ અને સંતો-ભક્તોના સારામાં જ મારું સારુ છે. એમના ગમતામાં મારું કલ્યાણ છે. એ સનાતન સત્યને સ્વીકારવું. કોઈપણ બહાને આપણે સંતો-ભક્તોથી છુટા પડ્યા તો જન્મો જન્મથી રડ્યા, અને લખચોરાશી અને ગર્ભવાસમાં સડ્યા સમજજો.

માટે માન મૂકી ટૂંકી વાત પકડવી, શું ? તો સંતો - ભક્તોની નિંદા મારી નિંદા છે. અને શ્રીહરિ અને સંતો-ભક્તોના સુખમાં મારું સુખ છે. સંતો - ભક્તોની આબરું વધે તો મી આપોઆપ વધશે એમ સમજી સૌને મોટા માનવા. સૌમાં દિવ્યભાવ રાખવો. સૌમાં ભગવાન જોવા. સ્વામિનારાયણ ભગવાનને સર્વોપરી જાણી ધર્મે સહિત ભક્તિ કરવી, તો કરોડ જન્મનું કામ આ જ જન્મે પૂરું થાશે. અંતરમાં આનંદનો મહાસાગર રેલાશે, છતાં દેહે અક્ષરધામનો અનુભવ થશે.

આધ્યાત્મ મંથન...

(અનુસંધાન પાન ૧૧ નું ચાલુ)

ન હતા. પહેલી વાર તો કોઈ કોઈ ૧૦ હજાર ફૂટ સુધી જ ચઢી શક્યા હોય છે. પછી થાકીને નીચે આવી જતા હોય છે, પાછા હિંમત કરીને ફરી ૧૫ હજાર ફૂટ સુધી ચઢે, ત્રીજી વાર ૨૦ હજાર ફૂટ સુધી અને અંતે ઠેઠ ૨૯,૧૪૧ ફૂટે પહોંચી જતા હોય છે. - એ જ રીતે પ્રભુના ધામમાં પહોંચવા મુમુક્ષુઓ અનેક જન્મોથી પ્રયત્નો કરતાં હોય છે. અનેક જન્મોમાં મહેનત કરતાં કરતાં પ્રભુ ભક્તિ અને સંતોનો સમાગમ કરી નિર્વાસનિક થઈ ઠેઠ અક્ષરધામમાં પહોંચી જાય છે અર્થાત્ અનંતકોટિ બ્રહ્માંડોનું ઉત્તમ શિખર નગાધિરાજ અક્ષરધામ સર કરી લે છે.

હે ભક્તો ! માઉન્ટ એવરેસ્ટ સર કર્યા પછી પણ પાછું આવવું પડે છે, પરંતુ અક્ષરધામરૂપી શિખરે પહોંચ્યા પછી પાછું પૃથ્વી ઉપર આવવું પડતું જ નથી, માટે ત્યાં પહોંચવાના સતત પ્રયત્નો કરવા. શ્રીહરિજીની નવ પ્રકારની ભક્તિ અને સંતોનો સમાગમ કરી ઠેઠ પહોંચી જશું એ નિર્વિવાદ છે.

'અવિનાશીના અક્ષરધામમાં, બેસીને
જઈશું વિમાનમાં,
વિતાવશું જીવન હરિગુણ ગાનમાં.'

ભક્ત ચરિત્રમ્

જેઠા માણિયા - ખોપાળા

લેખક : શા.સ્વામી શ્રી સંતવલ્લભદાસજી - કંડારી ગુરુકુલ, M.A.Phd.
ગુરુવર્ય શાસ્ત્રીજી સ્વામી - પૂ. ચેરમેનશ્રી વડતાલ

આ અવનિનું અમૃત ‘‘વચનામૃત’’ છે. ખાસ કરીને આપણા સૌના માટે, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પોતાના અંતરનો સિદ્ધાંત અહીં આપણને જણાવે છે. સર્વમાન્ય સામાન્ય વાતોથી લઈને પરબ્રહ્મને તત્વતઃ જાણવા-માણવા સુધીની ચર્ચા આ ગ્રંથમાં થઈ છે, પણ અત્યારે આપણે એની બહુ ચર્ચા નથી કરવી, પણ એક જ વાક્યનો વિચાર કરીએ.

‘‘ભગવાનના ભક્ત જેવા દેહ ને દેહના સગાં-સંબંધીને વહાલાં રાખવા નહિ’’ (ગ.અં.૯)

હવે આગળ કંઈ વિચારીએ તે પહેલા અમૃત ઘાયલને યાદ કરી લઈએ ‘‘લીટી એકાદ નિરખી ‘ઘાયલ’, હલબલી જાય આદમી તે ગઝલ’’ આ શબ્દો પ્રમાણે પ્રણયની ચાડી ખાતી ગઝલોથી હૃદય હલબલી જાય એવાં ભગ્નહૃદય પ્રેમીઓ તો ઘણાં હશે. અરે ! પ્રેમીઓ પણ હશે-

પણ મારો પ્રશ્ન છે કે, ઉપરની એક લીટી વાંચીને હૃદય હચમચી જાય એવા આધ્યાત્મિક સાધકો ક્યાં છે ? ગ.અં.૭માં વચનામૃતની એ ઋચા આપણને કેટલી અસર કરે છે ? અથવા એની કોને કેટલી અસર થઈ છે ? એની મથામણમાં નથી પડવું પણ જેને એ વાક્ય ‘જીવનમંત્ર’ બની ગયું હતું એવા એક ભક્તરાજ શ્રી જેઠા માણિયાના જીવનના એકાદ બે-પ્રસંગોનું હાર્દિક શબ્દ ચિત્ર જોઈએ.આજે અહીં હડતાલ છે. સ્વયંભૂ હડતાલ. આ હડતાલને હું સ્વયંભૂ એટલા માટે કહું છું કે તેમાં કોઈ માણસનો હાથ ન હતો છતાં સૌ માણસોનો સાથ હતો.આભમાંથી આગ ઓકતા સૂરજનારાયણ સામે જન જનાર્દન રોષે ભરાયેલા. જે દેશની પ્રજા સૂર્યની પૂજા કરીને અર્ઘ્ય આપે છે એ જ દેશની પ્રજા સૂર્યની આગ જોઈને જ્યાં ત્યાં ઘરમાં સમાય જાય છે. જાણે મધ્યરાત્રી હોય તેવી નિરવ નિઃશબ્દ શેરીઓ સૂમસામ છે. પ્રકૃત્તિના કોઈ જ નિયમોને નહી માનનારાં બાળકો પણ આજે શેરીઓમાં દેખાતાં નથી. તેઓ પણ માતાની મમતાનો આંચળો ઓઢીને ઘરમાં સૂઈ ગયાં છે. અરે ! બાળકો, વૃદ્ધો કે યુવાનો જ નહિ પરંતુ, પશુઓ પણ પ્રકૃત્તિની ગોદમાં સમાઈ ગયાં છે. જ્યાં સુધી સૂરજનારાયણ પોતાની ગરમી પાછી ના ખેંચે ત્યાં સુધી કોઈ કંઈ પણ કરવા રાજી નથી. આ છે સ્વયંભૂ હડતાલ.

પણ આ ધખધખતા તાપમાં પરસેવો પાડતા સંતો વગડામાં વિચરે છે. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો સંદેશો ગામડે-ગામડે જન-મન સુધી પહોંચાડવા માટે આ સંતો ક્યારેય થાક્યા નથી.આ ભયંકર તાપમાં હડતાલિયા વાતાવરણમાં એકવાર સદ્‌ગુરુશ્રી આનંદાનંદ સ્વામી ખોપાળા પધાર્યા. ખોપાળા પહોંચ્યા તો ખરા, પણ રસ્તાની ગરમી હજુ કેડો છોડતી ન હતી. સ્વામીએ ઉપવસ્ત્ર બાજુ પર મૂક્યું. કોઈએ પવન નાંખવાનો થોડો નિષ્ફળ પ્રયત્ન પણ કર્યો પણ આ દ્રશ્ય એક ભગતે જોયું. એ

સ્વામીની નજીક આવ્યા અને સેવા કરવા કંઈક આજ્ઞાની રાહ જોવા લાગ્યા ત્યારે સ્વામી સહજ ભાવથી બોલી ગયા. આ મંદિરમાં ક્યાંય બારી પણ નથી, નહિતર લૂ આવે તે પણ ઠંડી લાગે એવી ગરમી થાય છે. ઓહ. મારા સંતને આટલું કષ્ટ પડે છે.

તે ભક્તએ હાથ જોડીને વિનંતી કરીને કહ્યું ,‘‘સ્વામી ! આ ગરમીથી છૂટવાનો એક જ ઉપાય છે. સ્નાન. આપ જો કોઈની વાડીએ સ્નાન કરી આવો તો ઘણી ઠંડક મળશે. આમ તો વાત કંઈ નવી ન હતી ને હમણાં જ તાપમાંથી આવ્યા હતા એટલે બહાર નીકળવાનું મન પણ નો’તું થતું છતાં ગરમીથી પરસેવે રેબઝેબ થઈ ગયેલા. તેનાથી મુક્તિનો બીજો કોઈ ઉપાય પણ ન હતો.

શ્રી આનંદાનંદ સ્વામી સ્નાન માટે ઉતારાની બહાર આવ્યા. ભક્તરાજ જેઠા માણિયાએ મંદિરની દીવાલમાં બારી બનાવવાનું શરૂ કર્યું. ભૌતિક સમૃદ્ધિ પર નજર માંડીને બેઠેલા કોઈ અસંતુષ્ટ માટે તો મંદિરની દીવાલ તૂટી રહી હતી, પણ જેઠા માણિયા તો બારી જ બનાવી રહ્યા હતા, કારણ કે તેમના મનમાં સંતથી અધિક મહત્વ કોઈ સગાંનું ન હતું. એટલું જ નહિ, કોઈ મંદિરની દીવાલોનું પણ ન હતું. મંદિરો તો સંતો માટે છે. સંતોને અગવડ પડે તો તે ક્યાં જાય ? શું કરે ?

જેઠા માણિયા દીવાલમાં બારી બનાવીને શાંતિનો શ્વાસ લે તે પહેલાં જ સ્વામી સ્નાન કરીને પાછા પધાર્યા. સ્વામીની આંખો પહોળી થઈ ગઈ. તેમણે પોતાના શબ્દો પર પસ્તાવા રૂપે કહ્યુંઃ ‘‘ભગત ! આ શુ કર્યું ? ભગતે બહુ જ સહજતાથી જવાબ આપ્યોઃ એ તો હવાની અવર જવર માટે બારી કરી છે પણ; પણ શું ? સ્વામીને વચ્ચે જ રોકીને કહ્યું. જો કંઈ ખોટું ગયું હશે એમ લાગશે તો આપ જશો એટલે પાછા ચણી લઈશું. પણ સ્વામી આપથી અધિક અમારે કંઈ જ નથી. માટે આપની અનુકૂળતા એ જ અમારી અમારા મંદિરની શોભા છે. આપ સંકોચ ન કરો, સ્વામી , આ અમારે પહેલાંથી જ વિચારવું જોઈએ પણ અમે વિચારેલું નહિ અને અનાજ ભરવાની કોઠી બનાવતા હોઈએ તેમ દિવાલો ચણીને એક દરવાજો મૂકી દીધેલો પણ આપે અમને ભૂલ બતાવી. અમે આપના આભારી છીએ. અમે અમારી ભૂલ સુધારી અને આપની અનુકૂળતા કરી આપી તેનો અમને આનંદ છે. આપ પ્રસન્ન થઈને અહીં બિરાજો અને અમારી સેવાઓ સ્વીકારો, કથાવાર્તા સંભળાવો એ જ પ્રાર્થના.

જેઠા માણિયા સંતોની કેટલી સગવડતા સાચવતા તે ઉપરના પ્રસંગથી સમજી શકાય પણ યથાર્થ નહિ. વેદ-વેદાંતના પંડિતો અને જ્ઞાની ભક્તો તો દેહ અને દેહ સંબંધી પદાર્થમાત્રને મિથ્યા કહે છે. અને એમાં પણ સંતને તો તિતિક્ષા જ દ્રઢ કરવાની હોય, તો સંત માટે બારી શા માટે ? આવો પ્રશ્ન જ્ઞાનની અપૂર્ણતામાંથી જન્મે પણ જેઠા માણિયા પૂર્ણ જ્ઞાની હતા. તેનો એક પ્રસંગ જોઈએ.

એક વાર ખોપાળામાં કીર્તન સંધ્યાનો કાર્યક્રમ રાખેલો. ભજનિકો બુલુંદ સ્વરે કીર્તનની રમઝટ બોલાવી રહ્યા હતા. કોઈગાવામાં, કોઈ તબલાંમાં, કોઈ ઝાંઝ મંજિરાં તો કોઈ ઉંચા થઈ થઈને તાળીઓ પાડવામાં મશગુલ થયેલા. આ સભામાં જેઠા માણિયા પણ બેઠેલા, પણ તેમનું ધ્યાન તો કીર્તનમાં જે કરુણાનિધિનું કલ્યાણકારી સ્વરૂપ વર્ણવાતું હતું તેમાં શબ્દાનુવિદ્ધ સમાધિમાં ચડેલા જેઠા ભગત ભક્તિનો રસ લૂંટી રહ્યા હતા.

ભજન -કીર્તનમાં ઘણીવાર એકની એક કડી ઘૂંટી ઘૂંટીને ગાવામાં આવે છે. આનો કંઈક વિશેષ આનંદ આવે છે. ભજનની એક કડી ‘‘હરિનો મારગ છે શૂરાનો નહિ કાયરનું કામ જોને .’’ નહિ કાયરનું

કામ જોને...નહિ કાયરનું કામ જોને. ઘૂંટાય ઘૂંટાયને ગવાતી હતી જાણે કે સામવેદનો ધન પાઠ ચાલતો હોય. પણ અચાનક ભાગદોડ મચી ગઈ. તબલાં, ઝાંઝ, બંધ થઈ ગયાં. ભજનિકે આંખ ઉઘાડી. ત્યાં તો ગાવાનું પણ બંધ થઈ ગયું. સૌ સૌની રીતે ભાગદોડ કરવા લાગ્યા. સભામાં કલ્પનામાં ન આવે એવો લાંબો કાળો નાગ આવ્યો હતો, સ્વભાવે શાંત દેખાતો હતો. પણ સ્વરૂપે ભયંકર હતો. જેણે જોયો તે 'ભાગો' બોલતા કે ભાગ્યા પણ જેઠાભગત યથાવત બેસી રહ્યા.

ઘણા હિતેચ્છુઓએ દૂર ઉભા રહીને ઉપદેશ પણ આપ્યો. ભગત ઉભો થા. આ કાળોતરો કોઈનો સગો નહિ થાય. ભગત ! છોકરા રખડી જશે. ભગત ! પાણી નહિ માંગો..સૌ સૌની રીતે બોલતા જતા હતા ને ભગત તેની રીતે મસ્તાઈથી બેઠા હતા તે બેઠા જ રહ્યા. જોત જોતામાં સર્પ આવ્યો. તેમના શરીર ઉપર ચડ્યો. ભગત બેસી રહ્યા. ભગવાનને ધારી રહ્યા. સર્પ શરીર પર આમ તેમ ફરીને પાછો જતો રહ્યો.

સર્પ જતો રહ્યો પણ લોકોની આંખો બહાર નીકળી ગઈ. સૌ કોઈ આ દ્રશ્ય જોઈને સ્તબ્ધ થઈ ગયેલા. ટપોટપ ભગતના પગમાં પડ્યા. સાચા...સાચા ભગતજી તમે સાચા કહીને, જેઠા ભગતની ખુબ પ્રશંસા કરી. ત્યારે તેમાંથી એક સમજુ વૃદ્ધે જરા ગભરાતા સ્વરમાં પ્રશ્ન કર્યો : ભગત ! બીક ન લાગી ? અરે ! દયાળુ જેના રામ રખેવાળ હોય તેને બીક કોની હોય ? બીક સર્પની નહિ મૃત્યુની લાગતી હોય છે, પણ હું તો અજર અમર આત્મા છું. આવા હજાર સર્પ ભેળા થાય તો પણ મને મારી ન શકે અને રહી વાત આ દેહની. તો જ્યારે આ દેહની આયુષ્ય પૂર્ણ થાશે ત્યારે તમ જેવા હજારો ભેળા થાય, ભગાડી જાય તો પણ મૃત્યુ છોડશે નહિ; માટે ડરવાનું કોઈ કારણ નથી.ચાલો ચાલો, ભજન કરીએ, સર્પ તો જતો રહ્યો.

આમ દેહને સર્વથા મિથ્યા સમજતા હતા છતાં સંતની કેટલી સેવા કરતા ? તેમનું જ્ઞાન પોતાના માટે હતું શ્રદ્ધા સંતો માટે હતી. આજે આપણું જ્ઞાન બીજા માટે હોય છે ને શ્રદ્ધા દેહ અને દેહના સંબંધી માટે હોય છે; આટલો ફેર છે. ચશ્મા ઉંધા થયા છે. સમય - સમજણ મળે તો સીધા કરવા જેવા છે.

જેઠા ભગત નિયમ પાલનના આગ્રહવાળા ભગત. એક દિવસ જરા મોડું થઈ ગયું. છતાં ઉતાવળા પગે મંદિરે આવ્યા. મંદિરે દર્શન કર્યા વિના ઘરનું કામ ન કરતા. ઉતાવળમાં હતા ને મંદિરનાં પગથિયા ચડ્યા ત્યાં તો સંતોનાં દર્શન થયાં. કામ ભુલાઈ ગયું. સાષ્ટાંગ દંડવત્ કર્યા. પગે લાગ્યા. મોડા આવવા બદલ ક્ષમા માંગી અને હાથમાં માળા લઈને કથામાં પણ બેસી ગયા.

સભા પૂર્ણ થઈ ત્યારે પગે લાગવા ગયા અને કહ્યું : ''સ્વામીજી ! સાંજે મારે ત્યાંથી દૂધ મોકલાવીશ, આપ સહુ સંતો થાળમાં ધરાવીને જમજો, એટલી સેવા સ્વીકારજો, કૃપા કરજો. અને જો રાજી થઈને હા કહો તો આવતી કાલની રસોઈ પણ મારે આપવી છે.

સંતોને આટલી વાત કરીને ભગત વાડીએ જવાને બદલે પાછા ઘેર આવ્યા અને પત્નીને કહ્યું : ''આજે આપણા મંદિરમાં સંતો પધાર્યા છે, માટે સાંજે ભેંસો દોહીને તાજુ દૂધ, મંદિરે મોકલાવજે, હું વાડીએ મોડો જાવ છું, તે મોડું થશે.'' આટલું કહીને ટપાલીની જેમ ઘર આંગણેથી ભગત વાડીએ જવા ચાલતા થયા.

સંસારની આ કઠોર વાસ્તવિકતા છે. પતિ-પત્નીના સ્વભાવ એક સરખા હોતા નથી. ભગતને સંતોનો જેટલો મહિમા તેટલી તેમના પત્નીને સંતોની ઉપેક્ષા. ભગતને સંતોની સેવાથી આનંદ આનંદ થઈ જાય અને તેમના પત્નીનો જીવ બળી જાય. હાય...હાય.... આ સાધુડાઓ ત્યાગી થયા તો પણ

કેવી રસોયું ? કેવું દૂધ ! કેવી મજા કરે છે ? શું કામ ત્યાગી થયા હશે ! મજુરી આપણે કરીએ અને મજા તે કરે વાહ રે કુદરત.

તેમના પત્નીનો સ્વભાવ તો એવો અવળચંડો હતો કે, સંતોને કોઈ બીજા રસોઈ-પાણી આપે તો પણ જીવ તેનો બળે...તેને જ ભગતે તાજું ભેંસનું દૂધ મંદિરે પહોંચાડવાનું ફરમાન કર્યું. પણ તે બાઈને ગળે ન ઉતર્યું. જો દૂધ મંદિરે મોકલું તો છોકરા શું છાસ પીવે ? ના...ના...હો...દૂધ તો મારા છોકરા જ પીશે. આમ મનોમન નક્કી કરીને તેનાં પત્ની પાછાં કામમાં લાગી ગયાં અને સાંજ પડતા સંતોએ વિચાર્યું: ભગતે કહ્યું હતું દૂધ, પણ છાસ આવી છે. કંઈ વાંધો નહિ. ખીચડીને દૂધ કરતાં ખીચડીને કઢી સારાં લાગશે. થાળ થઈ ગયો. આરતીની ઝાલર. રણકીને શાંત થઈ ગઈ. કીર્તન, ચેષ્ટા થઈ રહ્યાં હતાં ત્યાં ભગતે મંદિરમાં પગ મૂક્યો.

દેવ-દર્શન કરી સંતોને વંદન કરી, નિત્ય નિયમના પદોમાં જોડાય ગયા. સભા વિસર્જન થઈ ત્યારે વંદન કરીને પૂછ્યું: સ્વામી ! થાળમાં શું કર્યું ? સ્વામીએ કહ્યું : ભગત ! આપના ઘેરથી છાશ આવી હતી એટલે કઢી ખીચડીનો થાળ ધરાવ્યો છે તે પ્રસાદ લેતા જજો.

ભગતને પ્રસાદના આનંદ કરતાં છાસનું દુઃખ વધું અસર કરી ગયું. મનમાં અનંત આવેગો આવવા લાગ્યા. અરે ! ભગવાન ! મારું ભાગ્ય તો જુઓ. ઘાંચીના બળદની જેમ બારે મહિના વૈતરું કરું છું. બૈરા-છોકરાં માટે રળું છું. રળવાનો છું, પણ ગામમાં ચાર છો મહિને સાધુ આવે, એને દૂધ પણ ન આપ્યું ? એક દિવસ મારા સંતોને દૂધ આપ્યું હોત તો ક્યાં ભૂખે મરી જવાના હતા ? હા...ય...હા...ય.. જો મારી ભેંસોનું દૂધ મારા સંતોને ઉપયોગમાં ન આવે તો મારે ભેંસો રાખીને શું કામ છે ? આમ મનોમન દુઃખી થતાં થતાં ઘેર પહોંચ્યા.આ ભગત ગામડા ગામના માણસ છતાં વિવેકી અને સમજુ હતા. તેને પોતાની સમજણ ઘરવાળા પર ઠોકી બેસારવાનો રૂઆબ ન હતો. એટલે ઘરમાં એક પણ અક્ષર ન બોલ્યા. બોલીને બગાડે તેવી મૂરખાઈ પણ તેને મંજૂર ન હતી પણ સંતોને કામ ન લાગે તેવી ભેંસો પણ નામંજૂર હતી.

સૌરાષ્ટ્રના જુના નિયમ પ્રમાણે ભેંસોને મોસુંજણું (અંજવાળું)થાય એટલે વહેલી સવારે ચરવા જાય. તળપદી ભાષામાં તેને પ્રહર ગયા તેમ કહેવાય. ભગતની ભેંસ પ્રહર ગઈ એટલે પાછળથી ભગત ઉઠ્યા, તે પાડીઓ છોડીને જ્યાં ભેંસો ચરતી હતી ત્યાં આવ્યા. ભેંસો લઈને સીધા ગઢપુર પહોંચ્યા.

ગઢપુર દાદાના દરબારગઢમાં જઈને ભેંસો ભગવાનને ભેટ કરી, શ્રીહરિએ કહ્યું: આમ અચાનક જ કેમ આવ્યા ? જે મારા સંતોના ઉપયોગમાં ન આવે, તેનું મારે શું કામ છે ? જવાબ વાળતા વાળતા ભગતની આંખના ખૂણા ભીના થઈ ગયા. છતાં હિંમતથી બોલ્યા પ્રભુ ! આ ભેંસોનું દૂધ આપ થાળમાં સ્વીકારજો અને સંતો-ભક્તોને જમાડજો. અમે તો સંસારી સંસારના ઘાંચીના બળદની જેમ વૈતરાં કરીએ છીએ, તેમાંથી બધું જ બૈરા-છોકરાં અર્થે છે આટલું તો આપ સ્વીકારો.

આટલું જ બોલ્યા ત્યાં હૃદય ભરાઈ આવ્યું. ભગવાન પણ ભગતની ભાવપીડા સમજી ગયા. આંખના ઈશારે સેવાની સ્વકૃતિ સાથે સાંત્વના આપી. ભગત વંદન કરીને પાછા વળ્યા. સીધા જ ખોપાળા મંદિરે આવીને પ્રાતઃકથામાં જોડાયા. એમને મન વહાલી વસ્તુ ભગવાનને અર્પણ કર્યાનો સંતોષ હતો પણ જેમ સૂરજનારાયણ આગળ વધે તેમ તેના પત્નીનો અસંતોષ વધતો જતો હતો. તેનાથી રહેવાયું નહિ. તેણે ગોવાળને જઈને પૂછ્યું: અમારી ભેંસો ક્યાં ?

(અનુસંધાન પાન નં. ૨૨ પર)

શિક્ષાપત્રી
A Management Mannual

- સુરેશ પટેલ

અગાઉના અંકમાં આપણે શ્લોક - ૧૯ જોયો અને લેખના અંતે એક પ્રશ્ન હતો તે અંગે આપે સૌએ વિચાર પણ કર્યો હશે. 'આપણું પ્રત્યેક કાર્ય ઈશ્વરની સેવા અર્થે સમર્પિત હોય તો કાર્યના અંતે જે ફળ મે તે પ્રસાદ થઈ જાય અને એમાં સંકળાયેલા તમામનું કલ્યાણ સમયેલું હોય. એ મર્મ સૌને સમજાઈ ગયો હશે; તો હવેનો શ્લોક - ૨૦ એકદમ સરળતાથી સમજી શકાશે.

मिथ्यापवादः कस्मिंश्चिदपि स्वार्थस्य सिद्धये ।

नारोप्यो नापशब्दाश्च भाषणीयाः कदाचन् ॥२०॥

અને પોતાના સ્વાર્થની સિદ્ધિને અર્થે પણ કોઈને વિષે મિથ્યા અપવાદ આરોપણ ન કરવો અને કોઈને ગાળ તો ક્યારેય ન દેવી.

આ શ્લોકમાં 'સ્વાર્થ' શબ્દ જેટલો મહત્વનો છે તેટલો જ મહત્વનો શબ્દપ્રયોગ છે, 'સ્વાર્થની સિદ્ધિ'. સ્વાર્થ એટલે સ્વ અર્થે અર્થાત્ પોતાના માટે. આપણા સ્વાર્થનાં ક્ષેત્રો મુખ્યત્વે ચાર છે; અંગત, સામાજિક, વ્યાવસાયિક અને આધ્યાત્મિક. અંગત સ્વાર્થમાં ત્રણ પેટાક્ષેત્રો આવે; 'મારું શરીર', 'મારા વિચારો', 'મારી લાગણીઓ'. મારા શરીરને જે અનુકૂળ આવે તે હું પ્રાકૃતિક/નૈસર્ગિક રીતે (પ્રકૃતિએ આપેલી વ્યવસ્થાઓ મુજબ) પ્રાપ્ત કરવા મથું ત્યાં સુધી તો કશો વાંધો ન આવે. પરંતુ એને હું 'કહેવાવતી સાંસ્કૃતિક' રીતે પ્રાપ્ત કરવા મથું તે એ બેઉ રીતોથી અન્યોને હાનિ થવા સંભવ છે. એક સરળ ઉદાહરણથી સમજીએ. પોતાની મહેનતથી પ્રાપ્ત કરેલું અન્ન, ભૂખ લાગે ત્યારે સહજ રીતે જમવાની જે ક્રિયા છે તે થઈ પ્રાકૃતિક. (સમગ્ર પ્રકૃતિમાં ભોજન પ્રાપ્ત કરવાની મથામણ જોવા મળે છે. જમતી વેળાએ આસપાસના ભૂખ્યાજનોને પણ થોડું થોડું વહેંચીને હું જમું તો તે 'સાચી સંસ્કૃતિ'ની રીત. પરંતુ વહેંચતી વેળાએ સારું અને શ્રેષ્ઠ હું જ લઉ અને હલકું અને કનિષ્ઠ અન્યને પધરાવું તો તે થઈ 'કહેવાતી સાંસ્કૃતિક' રીત અને છેલ્લે મારી ભૂખ સંતોષવા હું અન્યની મહેનતનું અન્ન, અન્યની થાળીમાંથી ઝુંટવીને ખાઈ લઉ તો તે થઈ 'વિકૃત' રીત.

આ થયો શરીરના સ્તરનો સ્વાર્થ.

આવી જ રીતે માત્ર પોતાના ગમતાં, ફાવતાં, ભાવતાં જ વિચારો કરવા, પોતાને જ કેન્દ્રમાં રાખીને વિચારો કરવા અને પોતાને શું શું પ્રાપ્ત કરવાનું છે ? તે જ વિષયના વિચારો કરવા તે થયો મનના સ્તરનો સ્વાર્થ.

હું જ્યાં સુધી 'વિચારો' કરું ત્યાં સુધી તો વાંધો નહિં. ઉચિત સ્થળે, સમયે, વ્યક્તિ સમક્ષ, ઉચિત પ્રસંગે, ઉચિત રીતે વિચારો અભિવ્યક્ત કરું ત્યાં સુધી પણ વાંધો નહિં, પરંતુ 'મારા જ વિચારો શ્રેષ્ઠ છે', 'મારા જ વિચારો સારા છે' અને 'અન્યના વિચારોને કોઈ સ્થાન નથી'. એવો મારો હઠાગ્રહ થઈ જાય તો એ બહુ હાનિકારક છે. બધા યુદ્ધોના મૂળમાં આ હઠાગ્રહ જોવા મળે છે.

જ્યારે કોઈ એક જ વિચાર લાંબો સમય સુધી ઘુંટાયા કરે ત્યારે એ એક ખાસ પ્રકારની લાગણી જન્માછે છે- જે 'ગમા'ની હોય કે 'અણગમા'ની હોય. આ લાગણી જ્યારે વ્યક્તિ/સ્થિતિ/વસ્તુ પરત્વે અતિ

તીવ્ર રીતે વ્યક્ત થાય ત્યારે તેને 'રાગ કે દ્વેષ' જેવા શબ્દોથી ઓળખાય. મને કેસર કેવી બહુ ભાવે, એટલે જ્યારે હું કેસર કેરી ખાઉં ત્યારે મને 'ગમતી ચીજો મળવાથી જે લાગણી થાય છે તેવી લાગણી થાય. પરંતુ ભોજનમાં તો મારે કેસર કેરી જોઈશે જ. આવો મારો હઠાગ્રહ થઈ જાય તો એ થયો કેરી પ્રત્યેનો 'રાગ'. એક કેસર કેરી મને મળે નહીં., એ માટે જે જે વ્યક્તિઓ જવાબદાર બને એના માટે મને 'દ્વેષ' થઈ જવો સ્વાભાવિક છે. આ રાગ અને દ્વેષની ધમાચકડી અપણને સમગ્રતયા અશાંત કરી મૂકનારી છે, અર્થાત્ હાનિકારક છે.'

અંગત ક્ષેત્રના, આ ત્રણેય પ્રકારના/સ્તરના સ્વાર્થ સરળતાથી સમજી શકાય એવ છે. પરંતુ હવે પછીના ત્રણ અન્ય ક્ષેત્રો (સામાજિક, વ્યાવસાયિક અને આધ્યાત્મિક)ના સ્વાર્થ અત્યંત જટિલ છે. અંગત સ્વાર્થમાં 'પોતાના' 'માણસો' કેન્દ્રસ્થાને છે, વ્યાવસાયિક સ્વાર્થમાં પોતાનો વ્યવસાય કેન્દ્રસ્થ છે અને આધ્યાત્મિક સ્વાર્થમાં માત્ર 'પોતાનું' કલ્યાણ કેન્દ્રસ્થ છે. ક્રમશઃ આ ત્રણેય કેન્દ્રસ્થ તત્વ અને એની સ્વાર્થમય અભિવ્યક્તિ સમજીએ.

સામાજિક સ્વાર્થનું વર્તુળ પોતાના કુટુંબ, પોતાના સગાં-સંબંધીથી લઈને પોતાના જ્ઞાતિ/વાડા/પેટાજ્ઞાતિ/સમાજ સુધી વિસ્તરેલું જોવા મળે છે. પોતના ઘરનો કચરો જ્યારે પડોશમાં ફેંકવામાં આવે, ત્યારે એ થઈ સ્વાર્થની અભિવ્યક્તિ. પોતાના ઘરમાં વધુ પાણી અને એ માટે જ્યારે કોઈ પાણીની પાઈપલાઈનમાં ગેરકાયદે મોટર મૂકીને પાણી ખેંચવાનું કાર્ય કરે તે થઈ સ્વાર્થની અભિવ્યક્તિ. અન્યને મળવા પાત્ર સંસાધનો ખુંચવી લેવાની આખી પ્રવૃત્તિ જ સામાજિક સ્વાર્થની પ્રવૃત્તિ છે. પોતાની જ્ઞાતિ જ શ્રેષ્ઠ છે, કે નરશ્રેષ્ઠો તો માત્ર પોતાની જ જ્ઞાતિમાંથી ઉદ્ભવે છે અને પોતાની જ્ઞાતિને જ બધા લાભો મળવા જોઈએ. અન્યને નુકશાન થાય તો પણ અમુક બાતો પર એક જ જ્ઞાતિનો અબાધિત અધિકાર રહેવો જોઈએ. એવા પ્રકારના દુરાગ્રહ એટલે સામાજિક સ્વાર્થની અભિવ્યક્તિ.

પોતાના વ્યવસાયની વૃદ્ધિ માટે કે વધુ નફો કમાવવા માટે જે કોઈ ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિ થાય તે થયો વ્યાવસાયિક સ્વાર્થ. પોતાના કર્મચારીઓ પાસેથી 'તનતોડ' અને 'મનફોટ' કામ કરાવીને ઓછું વેતન આપવાની પ્રવૃત્તિ એટલે વ્યાવસાયિક સ્વાર્થની અભિવ્યક્તિ. વાસી અને સડેલો ખોરાક પણ વેચી દેવો, પ્રદુષકોને નદીઓમાં વહાવી દેવા, માલમાં ભેળસેળ કરવી, નિયત ગુણવત્તાથી હલકો માલ/સેવા પુરા પાડવાએ તમામ વ્યાવસાયિક સ્વાર્થ થયા.

'સ્વ'ના દાયરામાંથી નીકળી 'પરમ'ના દાયરામાં જવું એટલે જ અધ્યાત્મ. અર્થાત્ અધ્યાત્મના ક્ષેત્રમાં 'સ્વાર્થ'ની સંભાવના જ શૂન્ય છે. પરંતુ અહીં આપણે 'કહેવાતી આધ્યાત્મિકતા'ના સંદર્ભે જ વાત કરીશું. હું માળા કરવા બેસું એ વખતે મને ખબર હોય કે પાણી નિરર્થક ગટરમાં વહી રહ્યું છે, અને છતાંયે જો હું નળ બંધ કરવા ઉભો ન થાઉં તો એ થયો સ્વાર્થ. કદાચ હું 'એકાગ્રહતા' સિદ્ધ કરી શકું, પણ પ્રકૃતિદત્ત સંસાધન વેડફવાનું પાપ મેં વહોરી લીધું ગણાય. ઘરમાં કોઈ વૃદ્ધ બિમારની સેવા પડતી મુકીને દેવમંદિરે દોડી જવું, એનો અર્થ એ થયો કે જીવંત વ્યક્તિમાં ઈશ્વર ન દેખાયો પણ પત્થરની મૂર્તિમાં ઈશ્વર દેખાયો. મંદિર અને મૂર્તિઓ આખરે ઈશ્વરતત્ત્વનું સતત અનુસંધાન રહે તે માટેની પવિત્ર વ્યવસ્થાઓ - તકો - વિભાગનાઓ છે. મંદિરે દર્શન કર્યા બાદ સૃષ્ટિને જોવાની મારી દૃષ્ટિ ન બદલાય તો મેં માત્ર મૂર્તિ 'જોઈ' કહેવાય, દર્શન કર્યા ન કહેવાય.

(શિક્ષાપત્રીના હવે પછી આવનાર શ્લોકોમાં

દેવસ્થાન, પ્રાકૃતિક સ્થાન, ઘર વગેરે તમામ સ્થળોને આવરી લેતાં અધ્યાત્મનાં કાર્યો સૂચવાયાં છે તે સંદર્ભ અત્રે મહત્ત્વનો છે.)

આજે આપણા દેશમાં ધર્મના નામે જે કોઈ ઝઘડાઓ જોવા મળે છે તે અ ને દુનિયામાં પણ ધર્મના નામે જે કોઈ ઝઘડાઓ જોવા મળે છે તે તમામના હાર્દમાં 'કહેવાતો' આધ્યાત્મિક સ્વાર્થ રહેલો છે. 'મારો જ રસ્તો સાચો છે અને આ એક જ રસ્તે મોક્ષ મળનાર છે' આવો દુરાગ્રહ/હઠાગ્રહ ધરાવનાર તમામ પરંપારઓ પરસ્પર સંઘર્ષમાં ઉતરતી રહી છે. આવે સમયે ભગવત્‌ગીતા (શ્રી સહજાનંદ સ્વામીએ સ્પષ્ટ રીતે બતાવેલા આઠ સત્‌શાસ્ત્રો પૈકી એક ના કેટલાક શ્લોક યાદ કરવા જેવા છે કે 'અનેક માર્ગોથી લોકો મને પહોંચવાનો પ્રયત્ન કરે છે અને તે તે માર્ગે તેમને હું મળું છું.' ટૂંકમાં આપણે જો આપણી આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ ઈચ્છતા હોઈએ, તો વિશાળ હૃદયના અને ખુલ્લા મનના બનવું જોઈએ.

ઉપરોક્ત તમામ સ્વાર્થની સિદ્ધિ કરવા માટે કોઈનો ખોટો વાંક કાઢવો નહિં, કોઈની ઉપર દોષનો ટોપલો ઢોળી દેવો નહિં એ આજ્ઞાને કાર્યકારણ સંદર્ભે સમજીએ તો કોઈ પણ પરિણામ માટે કદાપિ કોઈનો પણ વાંક કાઢી જ ન શકાય. દા.ત. મેં કોઈને કહ્યું હોય કે ૧૨ વાગ્યે તમારી કચેરીએ પહોંચીશ અને એ માટે મેં પસંદ કરેલી બસ એના નિયત સમયથી મોડી આવે તો હું સહજ રીતે જ બસવાળાનો વાંક કાઢું. પણ સૂક્ષ્મ રીતે વિચારું તો ખબર પડે કે એના મોડા આવવામાં પણ અનેક પરિબળો હોય અને એ પરિબળો જન્માવવા માટે પણ વળી અનેક કારણો હોય. આ તમામનો વાંક કાઢવાને બદલે જો હું એમ વિચારું કે 'હું શહેરમાં રહું છું. ક્યારેક આવી રીતે બસો મોડી પણ પડતી હોય છે, તો થોડીક વહેલી બસ પકડીને થોડું વહેલું પહોંચવામાં શું તકલીફ છે ?' તો એના જવાબરૂપે હું બીજી પણ વહેલી બસ પડકવાનો નિર્ણય કરું અને સરવાળે ૧૨ પહેલાં પહોંચી જાઉં ! આમ અન્યનો વાંક કાઢવાને બદલે પોતાનો વાંક જોવાથી મોડા પડવામાંથી તો બચી જ જવાય છે, વધુમાં મનની શાંતિ પણ જળવાઈ રહે છે. વધુમાં જે પરિબળો આપણાં પોતાના નિયંત્રણમાં છે, તે પરિબળોને આપણે નિયંત્રણ કરવાનું શરૂ કરીએ છીએ. જેથી સફળ થવાની સંભાવના વધી જાય છે. આગોતરું આયોજન અને વ્યવસ્થાપન થવા લાગે છે. જેને કહેવાનું સોંપવાનું - સૂચવવાનું છે તેને પણ આગોતરૂ કહેવાઈ - સોંપાઈ - સૂચવાઈ જાય છે. અર્થાત્ ઘણા બધા લોકોને પણ મિથ્યા અપવાદમાંથી બચાવી શકાય છે.

શ્લોકના ઉત્તરાર્ધમાં ગાળ દેવાની મનાઈ છે, અપશબ્દો બોલવાની મનાઈ છે. એ તો પૂર્વાર્ધની આજ્ઞાની માત્ર અભિવ્યક્તિ બાબતની સ્પષ્ટતા છે. માણસ કોઈના પર પણ મિથ્યા અપવાદ આરોપવા જાય એટલે એ એના અણગમાને પણ સાથોસાથ વ્યક્ત કરી જ દે ! અણગમો અને મિથ્યાપવાદ ભેગાં થાય એટલે જે શબ્દો બહાર આવે તે ઉગ્ર જ હોય. આ ઉગ્રતા ભૂતકાળમાં બનેલાં તમામ કટુ અનુભવોના સરવાળા રૂપે પણ વ્યક્ત થાય અને મોમાંથી ગાળ/અપશબ્દ સરી પડે. કોઈને 'ગધેડો' કહીએ ત્યારે જો થોડુંક થોભીને વિચારીએ તો ખબર પડે કે આપણા ભવનો (બિલ્ડીંગ)ના વિકાસમાં ગધેડાનો મોટો ફાળો છે. એ બિચારું પ્રાણી, માણસની ગુલામી કરે, આખો દિવસ બોજો વહન કરે અને માર ખાય છતાંય મૃત્યુ સુધી એ સેવા કર્યા જ કરે. જે કામ ગાય - બળદ કરી શકે તે કામ ગધેડો ન કરી શકે છતાંય એ કામ લેવાની મૂર્ખાઈ માણસ પોતે કરે અને ડફણાં મારી મારીને ગધેડાને મૂરખ કહે !! આ તો સરાસર અન્યાય છે. આમ ગાળ દેનાર પોતાની મૂર્ખાઈનું જ પ્રદર્શન કરે છે. કોઈ પણ ગુસ્સાભરી સ્થિતિમાં ગાળ દેવી એ સરાસર અને સરેરાશ મૂર્ખાઈની શ્રેષ્ઠ અભિવ્યક્તિ છે. શ્રી સહજાનંદ સ્વામી આપણા થકી દિવ્યતાની અભિવ્યક્તિ ઈચ્છે છે - મૂર્ખાઈની નહીં ! જય શ્રી સ્વામિનારાયણ.

પૂ. પાર્ષદવર્ય કોઠારી શ્રી રામસંગ ભગત - વડતાલ

પૂ. પાર્ષદવર્ય કોઠારી શ્રી રામસંગ ભગતનો જન્મ સંવત ૧૯૬૯ ભાદરવા વદ - ૬ તા. ૨૧-૯-૧૯૧૩માં ભડીયાદ ખાતે થયો હતો. તેઓ ૧૫ વર્ષની વયે વડતાલ આવી પૂ. કોઠારી શ્રી તળસી ભગતને ગુરુ બનાવ્યા હતા. તેઓએ ૮૫ વર્ષ સુધી વડતાલ મંદિરમાં રહી શ્રીહરિની આજ્ઞા અનુસાર સમસ્ત સત્સંગ સમાજની સેવા કરી હતી. આ ઉપરાંત બુધેજ મંદિરમાં પણ કોઠારી પદે રહીને શ્રીહરિની આજ્ઞા અનુસાર સત્સંગ સમાજના વિકાસના કાર્યો કર્યા હતા. તેઓ ૧૦૦ વર્ષની ઉંમરે સંવત ૨૦૭૦ના માગશર સુદ ૧૪ને સોમવાર તા. ૧૬-૧૨-૨૦૧૩ના રોજ શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજનું સ્મરણ કરતાં કરતાં અક્ષર નિવાસી થયા છે. તેઓના મંડળને ઘણી મોટી ખોટ પડી છે. જેમને તેઓના વિયોગનું દુઃખ સહન કરવાનું અને સત્સંગની સેવા કરવાનું બળ આપે. શ્રી હરિ સદ્‌ગતના આત્માને નિજ સમીપનું અખંડ સુખ આપે એવી શ્રીહરિ પાસે પ્રાર્થના.

પ.પૂ.સદ્.શા.શ્રી ગોવિંદપ્રસાદદાસજી સ્વામી - ગઢપુર

પ.પૂ.સદ્.શા. શ્રી ગોવિંદપ્રસાદદાસજી સ્વામીનો જન્મ તા.૧-૧૨-૧૯૨૯માં સાવરકુંડલાના વંડા ગામે થયો હતો. નાનપણથી સત્સંગી માતા-પિતાના સંસ્કાર થકી તેમનું હૃદય ભક્તિમાર્ગ તરફ ઢળવા લાગ્યું. સંતોના સમાગમથી મહારાજની ઓળખ થતાં સંસારનો ત્યાગ કરી સદ્.શા.શ્રી નારાયણચરણદાસજી સ્વામીના શિષ્ય તરીકે માત્ર ૧૩ વર્ષની ઉંમરે આચાર્યશ્રી આનંદપ્રસાદજી મહારાજ પાસે દીક્ષા લીધી હતી. સંસ્કૃત વિદ્યાભ્યાસ માટે કાશી વિદ્યાપીઠમાં અભ્યાસ કરી કથાના કુશાગ્ર વક્તા બન્યા. તેઓએ અયોધ્યા મંદિરમાં ૧૧ વર્ષ, બદ્રીનાથમાં ૭ વર્ષમાં શ્રીહરિ તથા સત્સંગ સમાજની સેવા કરી હતી. ઉપરાંત અમેરિકા ન્યુજર્સી વિહોકોન મંદિરમાં મહંત તરીકે ૧ વર્ષ સેવા કર્યા બાદ તેઓ બોટાદ પધાર્યા હતા ત્યાં તેઓએ ૧૭ વર્ષ શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજની સેવા કરી હતી. બાદમાં તેઓ ગઢપુરમાં સ્થાયી થયા હતા. છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી ગઢપુરમાં સત્સંગ, ભજન, ભક્તિમાં સતત લીન રહેતા હતા.

પૂજ્ય સ્વામીજીનું સ્વાસ્થ્ય એટલું સંદર અને નિયમિત જીવન જેના કારણે આજ સુધી કોઈ પણ દવાખાનાનો દરવાજો સ્વામીએ જોયો નહોતો. તા. ૨૩-૧૨-૨૦૧૩ના રોજ વહેલી સવારે રાબેતા મુજબ પૂજા કરી મંગળા આરતીમાં ગોપીનાથજી મહારાજના દર્શને ગયા. ત્યાર બાદ છાતીમાં દુઃખાવો ઉપડતાં પ્રાથમિક સારવાર બાદ વિશેષ સારવાર માટે દવાખાને લઈ જવાય તે પૂર્વે પૂજ્ય સ્વામી શ્રીહરિનું સ્મરણ કરતા થકાં સ્વતંત્ર દેહ ત્યાગ કરી ભગવાન શ્રીહરિના દિવ્ય અક્ષરધામમાં પધાર્યા. ભગવાન તેમને સ્વસેવાનું સુખ આપે એવી પ્રાર્થના.

પ.પૂ.સદ્.પુ. શ્રી ભક્તિકેશવદાસજી સ્વામી - ગઢપુર

ગઢપુરના સેવાભાવી અને તપોમૂર્તિ અ.નિ. પૂ. શ્રી ભક્તિકેશવદાસજી સ્વામી સંવત ૨૦૦૪ની સાલમાં ૧૨ વર્ષની ઉંમરે ગઢડા સદ્.કો.પુ. શ્રી હરિજીવનદાસજી સ્વામીના મંડળમાં પાર્ષદ તરીકે જોડાયા હતા. નાનપણથી જ તેમના માતા-પિતા તરફથી મળેલા ધર્મના સંસ્કારથી તેમનું મન ભગવાનના સંતો તરફ આકર્ષાયું હતું. પ્રાથમિક વિદ્યાભ્યાસ સાથે સંવત ૨૦૦૮માં આચાર્યશ્રી આનંદપ્રસાદજી મહારાજ પાસેથી ભાગવતી દિક્ષા પ્રાપ્ત કરી ભક્તિકેશવદાસજી સ્વામી નામ ધારણ કર્યું હતું. ગુરુની સેવા સાથે ગઢપુરની સંસ્કૃત પાઠશાળામાં વિદ્યાભ્યાસ કરી સંવત ૨૦૧૨માં પુરાણીની પદવી પ્રાપ્ત કરી હતી. ગામડે ગામડે ફરી કથા વાર્તા અને સેવાના કાર્યોથી પ્રભાવિત થઈ ૨૦૧૩માં આચાર્ય મહારાજશ્રી દ્વારા તેમને સદ્ગુરૂની પદવીથી સન્માનીત કરાયા હતા. તેઓએ અમદાવાદ મંદિરની સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયમાં ઉચ્ચ અભ્યાસ કરી ગઢપુરમાં સ્થાયી થયા હતા. ગોપીનાથજી મંદિર સહિત અનેક મંદિરોમાં મોટી સેવાઓ કરી શ્રીહરિનો તથા સમસ્ત સત્સંગ સમાજનો પૂર્ણ રાજીપો પ્રાપ્ત કર્યો હતો.

છેલ્લા એકાદ વર્ષથી શરીરે નબળાઈ રહેવા છતાં ભજન ભક્તિ ચાલુજ રાખી હતી. છેલ્લા છ મહિનાથી તેમને કેન્સરનો અસાધ્ય રોગ લાગુ પડ્યો હતો. પોતના ઈષ્ટદેવ શ્રીહરિમાં અગાધનિષ્ઠા અને શ્રી ગોપીનાથજી દેવમાં પૂર્ણ શ્રદ્ધાથી તેમનું કેન્સરનું અસાધ્ય દર્દ પણ મટી ગયું. તેઓ સંવત ૨૦૭૦ના માગશર વદ-૬ને તા. ૨૩-૧૨-૨૦૧૩ને સોમવારના રોજ નીરંતર શ્રીહરિનું ભજન કરતાં કરતાં અક્ષરધામના વાસી થયા છે. તેઓ તેમની પાછળ એવાજ સેવાભાવી અને વિદ્વાન શિષ્યોના સંત મડળને શ્રીહરિની અને સત્સંગ સમાજની સેવામાં મુકતા ગયા છે. શ્રીહરિ તેઓને તેમના ગુરુના વિયોગનું દુઃખ સહન કરવાનું અને સત્સંગ સમાજની સેવા કરવાનું બળ આપે. સદ્ગતના આત્માને નીજ સમિપનું અખંડ સુખ આપે અવી પ્રાર્થના.

ભક્ત ચરિત્રમ્

(અનુસંધાન પાન ૧૭ નું ચાલુ)

ગોવાળે કહ્યું: તમારી ભેંસો તો ભગત લઈ ગયા હતા. ને તમે મારી પાસે કેમ શોધો છો ?...ભગતાણીને થયું, ભેંસો લઈને મંદિરે જતા રહ્યા કે શું ? મંદિરે આવીને કોઈ પુરુષ દ્વારા સમાચાર આપ્યા.

આપણી ભેંસો ઘેર નથી આવી. ત્યારે પણ તેની જ પાસે જવાબ અપાવ્યો. તારા કાકીને કહેઃ હવે ભેંસો ઘેર નહિ આવે. આ ભેંસો મને ભગવાને આપી હતી. સંતની સેવા માટે આપી હતી. તે સંતો ગામમાં ન હોય ત્યારે તમે સૌ દૂધ પીતાં પણ ગામમાં સંતો આવ્યા ને સંતોને દૂધ બદલે ખાટી છાસ આપી એટલે ભગવાને ભેંસો પાછી મંગાવી લીધી તે હું ગઢપુર જઈને ભગવાન શ્રીહરિને ભેંસો કૃષ્ણાર્પણ કરી આવ્યો છું. માટે આજથી સવારે ગોકળ ગાબાણીને ત્યાંથી છાશ મંગાવી લેજો નહિતર છોકરાં છાસ વિનાના રહેશે.''

સંતો કહે છે કે, આવી સ્થિતિ હતી ભક્તરાજ જેઠા મણિયાની. સંતના કામમાં ન આવે તે વસ્તુ પદાર્થ મારે ન જ જોઈએ. તેમણે આજીવન ઘરમાં ગાય ભેંસ ન રાખી. આવી નિષ્ઠા થાય તેને પેલી એક લાઈન અસર કરી કહેવાય. ''ભગવાનના ભક્ત જેવા દેહ અને દેહના સગાં સબંધીને વહાલાં રાખવા નહિ.

માસિક ભેટ નામાવલી

(ઓક્ટોબર - ૨૦૧૩)

૧૧૧ શ્રી અલ્પેશ ગિરીશભાઈ મહેતા
 હ.પા.દિનુભગત એ.સડથલાવાળા બાલાશિનોર
૧૧૧ શ્રી ચિ. જીયા વિકાસ રાઠોડ
 હ.પા.દિનુભગત એ.સડથલાવાળા બાકરોલ
૧૫૧ શ્રી મેહુલકુમાર અશ્વિનભાઈ પટેલ (જોળવાળા) કેનેડા
૨૫૧ શ્રી રીતેશકુમાર જયંતીભાઈ પટેલ વડતાલ
૧૧૧ શ્રી રમેશભાઈ ઉદેશીંગભાઈ પરમાર - ડે. સરપંચ વડતાલ
૧૦૧ શ્રી બાલાજી સબજી સેન્ટર સુરત
૧૦૧ શ્રી ચંદુભાઈ નગીનદાસ સુરત
૧૦૧ શ્રી પુષ્પાબેન જયંતીલાલ સુરત
૧૦૧ શ્રી કિશોરકુમાર જયંતીલાલ સુરત
૧૦૧ શ્રી પ્રિયા દિપેશકુમાર સુરત
૧૫૦ શ્રી દરૂભાઈ પ્રભુદાસ પટેલ એન્ડ પરિવાર તુલસીપુરા(રણેલા)
૧૦૧ શ્રી ધર્મેશકુમાર રમેશભાઈ પરમાર મહુડિયાપુરા
૧૦૧ શ્રી મનુભાઈ મંગળભાઈ પરમાર વડતાલ
૧૨૫ શ્રી હિમેશકુમાર અશોકભાઈ મિસ્ત્રી
 હ.પા.દિનુભગત એ.સડથલાવાળા વડતાલ
૧૦૧ શ્રી ઉમાકાન્ત રતીલાલ સુથાર ચકલાસી
૧૧૧ શ્રી પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા આણંદ
૧૧૧ શ્રી જગદીશભાઈ પી. દવે મહેમદાવાદ
૧૧૧ શ્રી પા.કનુભગત મુ.કાનજી ભગતજી
હ.પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા વડતાલ
૧૦૧ શ્રી ચિમનભાઈ અંબાલાલ પરમાર વડતાલ
૫૦૧ શ્રી જયેશભાઈ વાસુદેવભાઈ ભુવા વિદ્યાનગર
૧૦૦ શ્રી પુરૂષોત્તમભાઈ નરોત્તમભાઈ પટેલ ખાંધલી
૧૦૧ શ્રી પ્રવિણસિંહ નારૂભા વણાર કમીયાળા
૧૦૦ શ્રી દિપલબેન કાંતીલાલ પિત્રોડા વડોદરા
૧૦૦ શ્રી જીનલબેન વિનોદભાઈ પટેલ આણંદ
૧૦૦ શ્રી રાજુભાઈ માંડણભાઈ ભરવાડ વડતાલ
૧૦૦ શ્રી આશિષ આર. પટેલ ઉત્તરસંડા
૫૦૦ શ્રી પ્રણવભાઈ પી. પટેલ ઉમરેઠ
૧૧૧ શ્રી નિરવ એચ. ઠાકર વિદ્યાનગર
૧૫૧ શ્રી સ્વ. વિનોદકુમાર મનસુખભાઈ મોકાણી
હ. ધ્રુવલ મોકાણી વડતાલ
૧૨૧ શ્રી આકાંક્ષાબેન પ્રતિકભાઈ પટેલ ગોધરા
૧૦૫ શ્રી ચંદુલાલ સોમાલાલ દરજી મોરા
૨૧૦ શ્રી મોહનભાઈ બાલાભાઈ ઝાલા સૂણદા
૧૧૧ શ્રી વિનોદભાઈ પ્રવિણચંદ્ર મહેતા - ચશ્માવાળા નવસારી
૧૦૧ શ્રી સુનિલ નવલકુમાર મોદી સુરત
૧૦૧ શ્રી વસંતબેન નરસોત્તમદાસ ઝઘડા મુંબઈ
૫૦૧ શ્રી પુષ્પાબેન હસમુખભાઈ પટેલ સુરત
૧૦૦ શ્રી અશોકભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ નિમેટા
૧૦૦ શ્રી ભૂમિકા પ્રકાશચંદ્ર પટેલ ભરૂચ
૧૦૧ શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મગનભાઈ પટેલ મોભા
૧૦૦ શ્રી દિપકભાઈ અરવિંદભાઈ પંચાલ વાઘોડિયા
૧૦૧ શ્રી દિનેશભાઈ આશાભાઈ પરમાર બામરોલી
૧૦૦ શ્રી સંદિપકુમાર રાજેન્દ્રભાઈ કરજણ
૧૦૧ શ્રી સોમાભાઈ રાવજીભાઈ પરમાર મોંઘરોલી
૧૦૧ શ્રી રૂદ્રાબેન સંજયકુમાર સોની ડેસર
૧૦૧ શ્રી સોનલબેન રાવજીભાઈ પટેલ કરસીયા
૧૦૧ શ્રી દક્ષાબેન જયંતીભાઈ પંચાલ વડતાલ
૧૦૦ શ્રી મનહરલાલ રામલાલ સોની છાલીયેર
૧૦૦ શ્રી હેમંતકુમાર જશુભાઈ પટેલ બાયડ
૧૦૧ શ્રી ઘનશ્યામ ટ્રેડર્સ દાહોદ
૧૧૧ શ્રી જાનકી વિજયભાઈ દંતાણી આણંદ
૧૦૧ શ્રી ધીરૂભાઈ રાવજીભાઈ ટાઢા ઠળીયા
૧૦૧ શ્રી હેમંતકુમાર કનુભાઈ પિપળાવ
૧૦૧ શ્રી ગીતાબેન જે. પટેલ પીજ
૧૦૧ શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ મોતીભાઈ પંચાલ પેટલાદ
૧૦૧ શ્રી યશવંત પી. તલાટી આણંદ
૧૦૦ શ્રી પ્રવિણાબેન પાઠક વડોદરા
૧૦૧ શ્રી ધર્મેશકુમાર રમેશભાઈ પરમાર મહુડિયાપુરા
૧૦૧ શ્રી રોમિન વિનયભાઈ પટેલ યુ.કે.
૧૦૦ શ્રી સમીરભાઈ મૂળજીભાઈ પટેલ દાંદા
૧૦૧ શ્રી કમળાબેન કાંતીલાલ પટેલ નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી ગીતાબેન જગદીશભાઈ પટેલ નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી યતીનભાઈ નવિનચંદ્ર સોની હ. માણકી જ્વેલર્સ ડભોઈ
૧૦૦ શ્રી સીતારામ મણીભાઈ રાય મોટા કરાળા
૧૦૦ શ્રી સુશિલાબેન જશભાઈ પટેલ (રાસવાળા) જીટોડિયા
૧૫૧ શ્રી મગનભાઈ કચ્છી પટેલ
હ.પા.દિનુભગત એ.સડથલાવાળા વડતાલ
૧૫૧ શ્રી વિષ્ણુભાઈ વી. શર્મા (મોમાઈ હેર આર્ટ વાળા)
હપા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા વડતાલ
૧૦૦ શ્રી જીજ્ઞેશભાઈ મનહરભાઈ પટેલ ભરથાલી
૧૦૧ શ્રી કિરીટભાઈ આર. રાય નડિયાદ
૨૦૧ શ્રી સરોજબેન કિરીટભાઈ રાય નડિયાદ
૩૦૧ શ્રી શ્રેય દિક્ષિતભાઈ રાય નડિયાદ

૨૦૧ શ્રી અનસુયાબેન એચ. રાય — નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી શ્રેયા એમ. પટેલ — કરમસદ
૧૦૦ શ્રી ભગવાનસિંહ ઉદેસિંહ મહિડા — ઘોરા
૧૦૧ શ્રી નરેન્દ્રકુમાર મૂળજીભાઈ પટેલ — કુરાઈ
૫૦૧ શ્રી જી. એસ. હરિભક્તિ (એડવોકેટ)
હ. પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા — અમદાવાદ
૧૦૦ શ્રી ભાઈલાલભાઈ નારાયણભાઈ પટેલ — સેંધવા (એમ.પી.)
૧૦૦ શ્રી કપિલાબેન નારાયણભાઈ પટેલ — સેંધવા (એમ.પી.)
૧૫૦ શ્રી મગનભાઈ મોતીભાઈ પટેલ — મહેળાવ
૧૦૧ શ્રી ઉમાકાન્ત શાંતિલાલ દાંડીવાળા — ગોરવા (વડોદરા)
૫૦૦ શ્રી મૃગાંક દિવ્યેશકુમાર પટેલ — કપડવંજ
૧૦૦ શ્રી નિલ દિવ્યેશકુમાર પટેલ — કપડવંજ

(નવેમ્બર - ૨૦૧૩)

૨૦૧ શ્રી રમણભાઈ આશાભાઈ પટેલ — નરસંડા
૧૧૧ શ્રી ભાગવત આચાર્ય યોગેન્દ્ર ભટ્ટ - પીજવાળા
હ. ભગવતપ્રસાદ ભટ્ટ — યુ.એસ.એ. વડોદરા
૧૦૧ શ્રી ધર્મેન્દ્ર હરિકૃષ્ણભાઈ પટેલ — લસુન્દરા
૧૦૦ શ્રી દક્ષાબેન ભૂપેન્દ્રભાઈ ચૌહાણ — વલાસણ
૧૧૧ શ્રી હરિસિંહ દોલતસિંહ રાજ (ભદ્રેશ)
હ. પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા — સાયખા
૧૦૦ શ્રી રાજેશ બી. બ્રહ્મભટ્ટ — સીંજીવાડા
૨૦૧ શ્રી કૃષ્ણકાંત ભગવાનજી ચૌહાણ — વલસાડ
૧૦૦ શ્રી અરવિંદભાઈ મંગળભાઈ પટેલ — વીણા
૧૦૦ શ્રી અમિત ઠાકર - સિમલા સાઉન્ડ — નડિયાદ
૧૦૦ શ્રી ભાગ્યલક્ષ્મી ટ્રેડીંગ કાું. હ. સુરેશભાઈ કે. પટેલ — વલેટવા
૧૦૦ શ્રી ભગુભાઈ સોમાભાઈ પટેલ — સંજાયા
૧૫૧ શ્રી કાંતિભાઈ છોટાભાઈ સોલંકી — વલેટવા
૧૦૧ શ્રી વિશાલકુમાર પરસોત્તમદાસ પટેલ — વડોદરા
૧૦૧ શ્રી જયંતીભાઈ હિરાભાઈ પંચાલ — વડતાલ
૧૦૧ શ્રી હીરાભાઈ મણીભાઈ પંચાલ — વડતાલ
૧૦૧ શ્રી પ્રવિણબેન સૂર્યકાંત પટેલ — પંડોળી
૧૦૧ શ્રી પ્રજ્ઞાબેન મહેતા — વડોદરા
૧૦૧ શ્રી હેમંતકુમાર કનુભાઈ ગાંધી — પિપળાવ
૧૫૦ શ્રી પુરૂષોત્તમભાઈ નરોત્તમભાઈ પટેલ — ખાંધલી
૧૦૦ શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ મોતીભાઈ પંચાલ — રંગાઈપુરા
૧૦૦ શ્રી એક હરિભક્ત — નરસંડા
૧૦૧ શ્રી દિપેનકુમાર ચિમનભાઈ પટેલ — સંધાણા
૧૧૧ શ્રી વિનોદભાઈ પ્રવિણચંદ્ર મહેતા - ચશ્માવાળા — નવસારી
૧૦૦ શ્રી નીતિનભાઈ કાંતીલાલ મોદી — ભરૂચ
૧૫૧ શ્રી નરેન્દ્રકુમાર ચિમનલાલ ઠક્કર — વાલવોડ
૨૫૦ શ્રી મહેશભાઈ ભાનુભાઈ પટેલ — પિપળાવ
૧૧૧ શ્રી નંદાબેન રાવજીભાઈ પરમાર-સહ પરિવાર — મહુડિયાપુરા
૧૦૦ શ્રી ડાહ્યાલાલ નાથાલાલ સોની — વડોદરા
૧૧૧ શ્રી ડી. આર. પટેલ (પી.આઈ.)
હ.પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા — નડિયાદ
૧૧૧ શ્રી મૌલિકકુમાર રમેશભાઈ પટેલ — અંજેસર
૧૦૦ શ્રી ભૂપેન્દ્રકુમાર ચિમનભાઈ પટેલ — અવિધા
૧૦૦ શ્રી રાજેન્દ્ર બંસીલાલ સોની — વડોદરા
૧૧૧ શ્રી દિપુબેન પી. પુરોહિત
હ.પા.દિનુભગત એ.સડથલાવાળા — હાલોલ
૧૦૧ શ્રી હર્ષદરાય ત્રિકમલાલ ત્રિવેદી — કપડવંજ
૧૧૧ શ્રી સન્મુખભાઈ નગીનભાઈ
હ.પા.દિનુભગત એ.સડથલાવાળા — વેલુક
૧૦૦ શ્રી દિનેશચંદ્ર જયકૃષ્ણ પંચાલ — આણંદ
૧૦૧ શ્રી રામલક્ષ્મણ વિપીનભાઈ રાજ — અડાસ
૧૦૧ શ્રી પ્રવિણચંદ્ર પૂજાલાલ પટેલ — ખંભાત
૨૦૧ શ્રી રસિકભાઈ કાળીદાસ પટેલ — ખાંધલી (નાપા)
૧૦૦ શ્રી જગદીશભાઈ પરસોત્તમદાસ — કાલોલ
૧૦૦ શ્રી હિતાર્થ મેહુલ સોની — કાલોલ
૧૦૦ શ્રી સુધીરભાઈ વી. પટેલ — નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી સુનિલભાઈ સુમનભાઈ પટેલ — પામોલ
૧૦૧ શ્રી હેમિશ રામશંકર દવે — વડોદરા
૧૧૧ શ્રી નિરવ એચ. ઠાકર — વિદ્યાનગર
૧૦૧ શ્રી રાવજીભાઈ ડાહ્યાભાઈ પરમાર — મોંઘરોલી
૧૦૧ શ્રી જગદીશભાઈ અંબાલાલ પટેલ — નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી ગીતાબેન જગદીશભાઈ પટેલ — નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી નમ્રતાબેન જગદીશભાઈ પટેલ — નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી ક્રિષ્ણાબેન જગદીશભાઈ પટેલ — નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી મિલન જગદીશભાઈ પટેલ — નડિયાદ
૧૦૦ શ્રી વૈદેહિ મહેશભાઈ પટેલ — કરમસદ
૧૦૧ શ્રી અશોકભાઈ એમ. પટેલ — સેલવાસ
૧૧૧ શ્રી મેહુલ વિજયભાઈ દંતાણી — આણંદ
૧૦૧ શ્રી સમીરભાઈ મૂળજીભાઈ પટેલ — દાંદા
૧૦૧ શ્રી મિતુલ કિરીટભાઈ કાછીયા - વિરસદવાળા — સા. આફ્રિકા
૧૦૧ શ્રી અરવિંદભાઈ મગનભાઈ કાછીયા — વિરસદ
૧૦૦ શ્રી દુષ્યંતકુમાર રમેશભાઈ પટેલ — શિવપુરી
૧૦૦૧ શ્રી પુષ્પાબેન હસમુખભાઈ પટેલ — સુરત
૧૧૧ શ્રી ઠાકોરભાઈ હરિકૃષ્ણભાઈ શાહ — બુરહાનપુર
૧૫૧ શ્રી શકુન્તલાબેન રમણભાઈ પટેલ — ઓડ
૧૫૧ શ્રી દર્શનભાઈ ભરતભાઈ પટેલ — ઓડ
૧૧૧ શ્રી યોગીતાબેન ભરતભાઈ પટેલ — ઓડ
૧૦૦ શ્રી હર્ષદભાઈ શાંતીલાલ કાછીયા — બાલાશિનોર
૧૦૦ શ્રી પ્રતિકકુમાર કિશોરભાઈ પટેલ — અવિધા
૧૦૦ શ્રી ભૌતિક મિતેશભાઈ પટેલ — અવિધા
૧૫૦ શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મગનભાઈ પટેલ — મોભા
૫૦૦ શ્રી ચિરાગકુમાર પરસોત્તમભાઈ રતનપરા — અંકલેશ્વર
૧૦૦ શ્રી ચંદુભાઈ એસ.પટેલ (ભગત વાયરમેન) — છબનપુરા-ગોધરા
૨૫૧ શ્રી ભરતભાઈ અંબેલાલ આહીર — નવાગામ
૫૦૦ શ્રી ભુરાભાઈ રાંક — જેતપુર
૨૦૧ શ્રી શકુન્તલાબેન ગિરીશભાઈ પટેલ — પંડોળી
૧૦૧ શ્રી વસંતબેન નરોત્તમદાસ ઝઘડા — મુંબઈ
૧૦૦ શ્રી પરેશભાઈ રાવજીભાઈ પટેલ — વડોદરા

૧૦૧ શ્રી હેમંતકુમાર કનુભાઈ ચૌહાણ પિપળાવ
૧૧૦૧ શ્રી ભાવિકકુમાર રાજેશભાઈ પટેલ તેગવા
૧૦૦ શ્રી વિધી દક્ષેશકુમાર સોની છાલીયેર
૧૦૧ શ્રી કૈલાસબેન રમણભાઈ પટેલ મંડાળા
૧૦૧ શ્રી કશ્યપ, પાર્થિવ, આસ્થા કાછીયા પેટલાદ
૧૦૧ શ્રી ગીતાબેન જગદીશભાઈ પટેલ નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી દિનેશભાઈ આશાભાઈ પરમાર બામરોલી
૧૦૧ શ્રી યશવંત પી. તલાટી આણંદ
૧૦૧ શ્રી બિપીનચંદ્ર ઉમેદભાઈ પટેલ વડોદરા
૧૦૦ શ્રી કુમારી મહેક પિયુષભાઈ વડોદરા
૧૦૦ શ્રી તનિષ્કકુમાર કેતનભાઈ વડોદરા
૧૦૦ શ્રી ઝડાબા અંબાલાલ હ. લલીતાબેન વડોદરા
૧૦૧ શ્રી આજેશ કમલેશભાઈ કાળુભોળુ કુક્ષી-એમ.પી.
૧૫૧ શ્રી હર્ષદભાઈ માધવભાઈ પટેલ નવસારી
૧૦૦ શ્રી ચંપકલાલ કેશવલાલ સોની ડેસર
૧૦૦ શ્રી રાકેશભાઈ કાંતિભાઈ પટેલ ભીમકૂઈ
૧૦૦ શ્રી ચતુરભાઈ મોહનભાઈ ગોહિલ શેખા
૧૦૦ શ્રી અરવિંદભાઈ મંગળભાઈ પટેલ વીણા
૫૦૫ શ્રી નરેન્દ્રભાઈ વાઘજીભાઈ પટેલ કાશીપુરા
૧૦૧ શ્રી ભાગ્યલક્ષ્મી ટ્રેડીંગ કાું હ. સુરેશભાઈ કે. પટેલ વલેટવા
૧૦૧ શ્રી ઘનશ્યામ ટ્રેડર્સ દાહોદ
૧૦૧ શ્રી નવલકુમાર મોદી સુરત
૧૦૧ શ્રી પ્રવિણાબેન પાઠક વડોદરા
૨૦૦ શ્રી કપિલાબેન ભાઈલાલભાઈ પટેલ સેંધવા-એમ.પી.
૧૦૦ શ્રી ભૂમિકા પ્રકાશચંદ્ર પટેલ ભરૂચ
૧૦૧ શ્રી કાવ્ય વિનોદભાઈ સોરઠીયા મલાડ
૧૦૧ શ્રી વિશાલકુમાર દિલીપભાઈ રંગરેજ સુરત
૧૦૧ શ્રી ચિમનભાઈ અંબાલાલ પરમાર વડતાલ
૧૦૦ શ્રી કિર્તનભાઈ પિયુષભાઈ પટેલ આંકલાવ
૧૦૦ શ્રી કાવ્ય પિયુષભાઈ પટેલ આંકલાવ
૧૦૧ શ્રી મનુભાઈ જેરામભાઈ ગજેરા
હ. જાનવી તથા કિષ્ણા લાખાપાદર
૧૦૧ શ્રી રિતેશકુમાર દિનેશભાઈ પટેલ રઢુ
૧૦૦ શ્રી રાજેશભાઈ હરીભાઈ શિંગાળા સુરત
૧૧૧ શ્રી ચંપકલાલ ઠાકોરદાસ જ્યોતિષી નવસારી
૧૫૧ શ્રી કુસુમબેન રમેશભાઈ પટેલ દાવોલ
૧૦૧ શ્રી નિકુંજભાઈ રમેશભાઈ પટેલ દાવોલ
૧૫૦ શ્રી કિશોરભાઈ ગમનલાલ પસ્તાગીયા સુરત
૧૨૧ શ્રી પાર્થ હરિકૃષ્ણ કૈલાશભાઈ ચાવડા રાજકોટ
૧૨૧ શ્રી ધર્મેશ એન. ચાવડા રાજકોટ
૧૦૦ શ્રી પૂર્ણેન્દુ દયાશંકર સ્વામિનારાયણ કલ્યાણ
૨૦૦ શ્રી કાંતિભાઈ વાસુદેવભાઈ ભુવા વિદ્યાનગર
૧૦૧ શ્રી મધુબેન અરૂણભાઈ પટેલ
હ. પા. દિનુભગત એ.સડથલાવાળા સમની
૧૦૧ શ્રી ગં.સ્વ. સુશિલાબેન ઈશ્વરભાઈ પટેલ
હ. પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા બોરી
૧૫૧ શ્રી ભારતીબેન પિયુષભાઈ પટેલ સનોલી

૧૦૧ શ્રી કિરીટભાઈ આર. રાય નડિયાદ
૩૦૧ શ્રી સરોજબેન કિરીટભાઈ રાય નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી દિક્ષિત એચ. રાય નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી શ્રેય ડી. રાય નડિયાદ
૨૦૧ શ્રી અનસુયાબેન એચ. રાય નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી મિહીર બી. રાય નડિયાદ
૧૦૧ શ્રી મનોજકુમાર આર. પટેલ કરમસદ
૧૦૧ શ્રી ડિમ્પુ એમ. પટેલ કરમસદ
૧૦૦ શ્રી ઘનશ્યામભાઈ ડાહ્યાભાઈ પટેલ જામ્બુવા
૧૦૧ શ્રી અમરતલાલ મગનલાલ મોદી ઓલપાડ
૧૦૧ શ્રી ચેતનભાઈ અમરતલાલ મોદી સુરત
૧૦૦ શ્રી સુશિલાબેન જશભાઈ પટેલ - રાસવાળા જિટોડિયા
૧૧૧ શ્રી રાકેશભાઈ એ. મિસ્ત્રી (સંજાયાવાળા)
હ. પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા વડતાલ
૧૧૧ શ્રી એડવોકેટ જી.એસ. હરિભક્તિ
હ. પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા અમદાવાદ
૧૫૧ શ્રી એડવોકેટ જી.એસ. હરિભક્તિ
હ. પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા અમદાવાદ
૧૫૧ શ્રી તૃષા સૌમિલકુમાર પટેલ
હ. પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા બોપલ
૧૦૧ શ્રી કમલેશ ઘનશ્યામભાઈ જશભાઈ પટેલ (કોઠારી) વિરપુર
૧૦૧ શ્રી હેમંતભાઈ અંબાલાલ પટેલ ડાકોર
૧૦૧ શ્રી ઉમેશભાઈ અંબાલાલ પટેલ ડાકોર
૧૦૧ શ્રી અંબાલાલ ઈશ્વરભાઈ પટેલ ડાકોર
૧૦૧ શ્રી ભાગ્યલક્ષ્મી ટ્રેડીંગ કાું. હ. સુરેશભાઈ કે. પટેલ વલેટવા
૧૧૧ શ્રી રમેશભાઈ ઉદેશીંગભાઈ પરમાર ડે. સરપંચ વડતાલ
૧૦૧ શ્રી જ્યોત્સનાબેન ગોપાઈભાઈ ચૌહાણ
હ. પા. દિનુભગત એ. સડથલાવાળા કાવીઠા
૩૦૧ શ્રી નિલેશભાઈ ટી. પરમાર ભરૂચ

(ડિસેમ્બર - ૨૦૧૩)

૧૦૧ શ્રી કમલેશભાઈ વી. પટેલ વિદ્યાનગર
૧૦૦ શ્રી લીલાબેન મનુભાઈ પટેલ સુરત
૧૫૧ શ્રી પરેશભાઈ આર. પટેલ મંગલેશ્વર
૧૫૧ શ્રી પરેશભાઈ આર. પટેલ મંગલેશ્વર
૧૫૧ શ્રી પરેશભાઈ આર. પટેલ મંગલેશ્વર
૧૦૧ શ્રી અંકિતાબેન જીતેનકુમાર પટેલ પીપલગ
૧૦૧ શ્રી ધર્મેશકુમાર રમેશભાઈ પરમાર મહુડિયાપુરા
૧૦૧ શ્રી માયાબેન જે. પટેલ વડોદરા
હ.પા.દિનુભગત એ. સડથલાવાળા
૧૦૧ શ્રી આદિત્ય બી. પટેલ વડોદરા
હ.પા.દિનુભગત એ. સડથલાવાળા
૧૫૧ શ્રી યુગકુમાર પ્રહલાદસિંહ સોલંકી દેદરડા
હ.પા.દિનુભગત એ. સડથલાવાળા

૧૦૦	શ્રી ધારા વિકટર દત્તા	વડોદરા
૨૫૦	શ્રી વૃંદ રાકેશભાઈ પટેલ	કાયાવરોહણ
૧૦૧	શ્રી સ્વ. રતીલાલ ડી. પાટણવાડીયા	
	હ. કમલેશ આર. ઠાકોર	વિદ્યાનગર
૨૦૦	શ્રી ગૌરવકુમાર અરૂણભાઈ પટેલ (ખાંધલીવાળા)	બ્યાવર
૧૧૧	શ્રી નિરવ એચ. ઠાકર	વિદ્યાનગર
૫૦૦	શ્રી ભરતભાઈ આશાભાઈ પટેલ	નાવલી
૧૦૧	શ્રી હેમંતકુમાર કનુભાઈ ધોબી	પિપળાવ
૨૧૧	શ્રી મહેશભાઈ ભાનુભાઈ પટેલ	પિપળાવ
૧૦૦	શ્રી અશ્વિનભાઈ મગનભાઈ ઠાકોર	જોબનપુરા(જોળ)
૧૦૧	શ્રી શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ હાર્ડવેર માર્ટ	વડતાલ
૧૦૫૬	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - વડતાલ તાબાનું	સેવાલીયા
	હ. કનુભાઈ સી. પટેલ	
૯૯૦	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - વડતાલ તાબાનું	સેવાલીયા
	હ. કનુભાઈ સી. પટેલ	
૧૧૨૦	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - વડતાલ તાબાનું	સેવાલીયા
	હ. કનુભાઈ સી. પટેલ	
૧૦૦	શ્રી ખુશ્બુ અનિલકુમાર મોદી	સુરત
૧૦૧	શ્રી ધીરજલાલ ચંદુલાલ પંડ્યા	દંતાલી
૧૦૧	શ્રી રમણભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ	દંતાલી
૧૦૧	શ્રી કનુભાઈ જેઠાભાઈ પટેલ	સંધાણા
૧૦૦	શ્રી ઠાકરશીભાઈ નારણભાઈ ડુંગરાણી	હરિયર
૧૦૦	શ્રી નિર્મલકુમાર જયહરિભાઈ કાછીયા	બાલાસિનોર
૧૦૦	શ્રી નરસિંહભાઈ ડાહ્યાભાઈ પેલ	વાસદ
૧૦૧	શ્રી પ્રવિણાબેન પાઠક	વડોદરા
૧૦૦	શ્રી જયાબેન ઠાકોરભાઈ પટેલ	વડોદરા
૧૫૧	શ્રી દિનેશભાઈ આશાભાઈ પરમાર	બામરોલી
૧૦૦	શ્રી અરવિંદભાઈ રમણભાઈ પંચાલ	વાઘોડિયા
૧૦૦	શ્રી સુભાષભાઈ બાપુભાઈ પટેલ	કરમાલ
૧૫૧	શ્રી ઉત્સવ સુરેશભાઈ પટેલ (હાલ યુ.કે.)	વડોદરા
૧૦૦	શ્રી શિલકુમાર દિપેશભાઈ પટેલ	ઉત્તરાજ
	હ. શ્રીવલ્લભદાસ સ્વામી (સારંગપુરવાળા)	
૨૦૦	શ્રી કપિલાબેન ભાઈલાલભાઈ પટેલ	સેંધવા (એમ.પી.)
૧૦૦	શ્રી ભૂમિકા પ્રકાશચંદ્ર પટેલ	ભરૂચ
૧૦૦	શ્રી એમ.એસ. નાયક	અટલાદરા
૫૦૦	શ્રી લલીતાબેન શનાભાઈ પટેલ	ભરથાણા
	હ. સુર્યકાંતભાઈ શનાભાઈ	
૨૫૧	શ્રી ચંદ્રકાંત ચૂનીલાલ પટેલ	વડોદરા
૧૦૧	શ્રી પારૂલબેન વાસુદેવભાઈ પંચાલ	પિપળીયા
૧૯૧	શ્રી વાસુદેવભાઈ ચંદુભાઈ પંચાલ	વડજ
૧૦૦	શ્રી અરવિંદભાઈ મંગળભાઈ પટેલ	વીણા
૧૦૧	શ્રી દક્ષેશકુમાર સોની	છાલીયેર
૧૦૦	શ્રી રૂદ્રાબેન સંજયકુમાર સોની	ડેસર
૧૦૧	શ્રી ગીતાબેન જગદીશભાઈ પટેલ	નડિયાદ
૧૦૧	શ્રી ભાગ્યલક્ષ્મી ટ્રેડીંગ કું. હ. સુરેશભાઈ કે.પટેલ	વલેટવા
૧૦૦	શ્રી સંજયભાઈ ભોગીલાલ પટેલ	અવિધા
૨૧૧	શ્રી જાનકી વિજયભાઈ દંતાણી	આણંદ
૧૦૧	શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મગનભાઈ પટેલ	મોભા
૧૦૦	શ્રી અમિતભાઈ રામભાઈ પટેલ	કપડવંજ
૧૦૦	શ્રી ગીતાબેન જીતેન્દ્રભાઈ પટેલ	પીજ
૧૦૧	શ્રી સુનિલ નવલકુમાર મોદી	સુરત
૧૦૧	શ્રી તલાટી યશવંત પી.	આણંદ
૧૦૦	શ્રી વર્ષાબેન સમીરભાઈ ઠક્કર	થાણા (મુંબઈ)
૧૦૧	શ્રી વસંતબેન નરોત્તમદાસ ઝઘડા	મુંબઈ
૨૫૧	શ્રી ઋત્વાબેન પરેશભાઈ રાવલ	પૂના
૧૦૦	શ્રી સંદિપકુમાર રાજેન્દ્રભાઈ પટેલ	કરજણ
૧૦૦	શ્રી સમીરભાઈ મૂળજીભાઈ પટેલ	દાંદા
૧૦૦	શ્રી મહેશભાઈ બી. પટેલ	પિપળાવ
૧૦૧	શ્રી રસિકભાઈ સી. પંચાલ	વણાકબોરી(થર્મલ)
૧૦૧	શ્રી ચંદ્રિકાબેન વિષ્ણુભાઈ પટેલ	માંજલપુર
૧૦૧	શ્રી ઘનશ્યામ ટ્રેડર્સ	દાહોદ
૧૦૧	શ્રી અમરતભાઈ મગનભાઈ મોદી	ઓલપાડ
૧૦૧	શ્રી ચેતનભાઈ અમરતભાઈ મોદી	સુરત
૧૦૧	શ્રી ધીરજલાલ મગનલાલ મહેતા	અંકલેશ્વર
૧૦૦	શ્રી મૂકેશ વડગામા	વડોદરા
૧૦૧	શ્રી સહજ દિપક શાસ્ત્રી	ભાવનગર
૧૦૧	શ્રી સીતારામભાઈ મણીભાઈ રાય	મોટાકરાળા
૧૦૦	શ્રી ચિમનભાઈ અંબાલાલ પરમાર	વડતાલ
૧૦૦	શ્રી સુશિલાબેન જશભાઈ પટેલ (રાસવાળા)	જીટોડિયા
૧૦૦	શ્રી અનિલાબેન કરશનભાઈ પટેલ	નિણમ
૧૧૧	શ્રી રમેશભાઈ મહીજીભાઈ પટેલ	માંજલપુર
	હ.પા.દિનુભગત એ. સડથલાવાળા	
૧૧૧	શ્રી હરિશભાઈ કાંતિલાલ કાબરાવાળા	દાહોદ
૧૧૧	શ્રી મીઠાલાલ કાંતિલાલ કાબરાવાળા	દાહોદ
૨૦૧	શ્રી કિરીટભાઈ આર. રાય	નડિયાદ
૧૦૧	શ્રી સરોજબેન કિરીટભાઈ રાય	નડિયાદ
૧૦૧	શ્રી દિક્ષિતભાઈ એચ. રાય	નડિયાદ
૧૦૧	શ્રી અનસુયાબેન એચ. રાય	નડિયાદ
૧૦૧	શ્રી શ્રેય ડી. રાય	નડિયાદ
૧૦૧	શ્રી શ્રેયા એમ. પટેલ	કરમસદ
૧૦૦	શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ મોતીભાઈ	રંગાઈપુરા
૧૦૦	શ્રી પૂજન મહેશભાઈ પટેલ	પિપળાવ
૧૦૦	શ્રી રશ્મિકાન્ત મિસ્ત્રી	વડોદરા
૧૦૦	શ્રી ગોકળભાઈ પરમાર	નરસંડા
	હ. પા. દિનુભગત એ.સડથલાવાળા	
૧૦૧	શ્રી ધ્રૃવિકાબેન પંચાલ	કરમસદ
૧૦૧	શ્રી સ્વ. મહાવીરસિંહ ઈન્દ્રસિંહ	જામનગર
૫૦૧	શ્રી ભદ્રેશભાઈ પિતામ્બરદાસ મિસ્ત્રી	વડોદરા
૧૦૦	શ્રી હરકાન્તભાઈ અનંતપ્રસાદ ભટ્ટ	ગાંધીનગર
૧૧૦	શ્રી ભારતીબેન હરકાન્તભાઈ ભટ્ટ	ગાંધીનગર
૧૦૦	શ્રી ગં.સ્વ. જયાબેન શનુભાઈ પટેલ	ઉમરવા
૧૦૦	શ્રી પરિતા રિતેશ દેસાઈ	શિકાગો (યુ.એસ.એ.)
૨૫૧	શ્રી પાયલ મૌલિક વ્યાસ	નરસંડા
૧૦૦૧	શ્રી દક્ષાબેન જતીનકુમાર પટેલ	મોગરી (રમણગામડી)
૫૦૧	શ્રી ભોગીલાલ મોતીભાઈ પટેલ	રમણગામડી

પ.પૂ. આચાર્ય શ્રી રાકેશપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનું ઓસ્ટ્રેલીયા સત્સંગ વિચરણ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હરિનગર, વડોદરા - શાકોત્સવ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કંડારી - પાટોત્સવ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર હેમાડ - શાકોત્સવ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મેતપુર - મહાવિષ્ણુ યાગ

RNI No. GUJ/GUJ/2010/38053. The Postal Regn. No. “G-KDA-86/2014-16” Valid up to 31.12.2016. Posted From Vadtal Post Office. On 20th Date of every month

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ - વરણામા

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, મીરા રોડ, મુંબઈ - પાટોત્સવ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર દ્વિદશાબ્દી મહોત્સવ - અમરાપર

નોટબુક - ચોપડા

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સંસ્થાન વડતાલ દ્વારા દર વર્ષની જેમ ચાલુ વર્ષે ફુલસ્કેપ ચોપડા તથા નોટબુક બહાર પાડવામાં આવશે. જે કોઈ મંદિરો, શાળાઓ કે ગ્રુપમાં મંગાવવા હોય તેમણે મુખ્ય કોઠારીશ્રી વડતાલની ઓફિસમાં સંપર્ક કરવો. ફોન નં. : (૦૨૬૮) ૨૫૮૯૭૨૮, ૭૭૬

નિર્ણયમાં જાહેરાત આપવા અંગે

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સંસ્થાન વડતાલ તરફથી બહાર પડનાર આગામી વર્ષના નવા નિર્ણયમાં જે તે ગામના મંદિરો કે ગુરુકુલોના સરનામા કે ટેલીફોન નંબરોમાં ફેરફાર થયો હોય કે મંદિરોના પાટોત્સવ કે અન્ય વિગતોમાં સુધારો કરવાનો હોય અથવા જે કોઈ વ્યક્તિને વ્યક્તિગત નામ સાથે ‘‘જય શ્રી સ્વામિનારાયણ’’ છાપવાનું હોય તો રૂ.૧૫૦૦/- ની રકમ રાખેલ છે. પોતાના ધંધાની જાહેરાત છપાવવી હોય તેઓએ મુખ્ય કોઠારીશ્રી - વડતાલ (૯૩૭૪૯ ૯૫૦૦૦, ૯૯૨૫૨ ૦૫૬૧૧) પર સંપર્ક કરવો.